

Capeta

ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Anul XV nr. 733

vineri 13 decembrie 1963

8 pagini 25 bani

În pragul vacanței de iarnă

Organizarea cit mai plăcută a vacanțelor a devenit o adevărată tradiție în viața școlilor noastre. Datorită condițiilor create de partid și guvern, fiecare vacanță devine pentru copii din ce în ce mai interesantă și mai atrăgătoare, mai plină de bucurii.

Ne aflăm acum în pragul vacanței de iarnă — minunat prilej de odihnă, de reconfortare după o perioadă de muncă intensă pentru însușirea cunoștințelor teoretice și practice, în care elevii au obținut frumoase rezultate la învățură și în activitatea obștească. Bogată în activități atractive, plăcute, cu un puternic caracter educativ, vacanța va da elevilor prilejul ca, însoțiți de cadrele didactice, să vizioneze spectacole de teatru și de cinematograf, să viziteze întreprinderi industriale și agricole, muzee de artă, muzee istorice etc., contribuind astfel la lărgirea și consolidarea cunoștințelor dobândite de ei în cadrul procesului de învățămînt, la întărirea și dezvoltarea convingerilor și sentimentelor moral-politice.

Deosebit de mult vor contribui desigur la educarea elevilor și întâlnirile ce se vor organiza în timpul vacanței cu activiști de partid și de stat, cu deputați, oameni de știință, scriitori, artiști, fruntași în producție, eroi ai muncii socialiste etc. Acestea le vor da posibilitatea să înțeleagă că succesele obținute de patria noastră în dezvoltarea economiei și culturii naționale se datoresc politicii înțelepte a Partidului Muncitoresc Român, dragostei neîmurite pe care oamenii muncii o nutresc față de partid, devotamentului lor neclintit față de cauza socialismului. În același timp, vacanța va da elevilor prilejul să cunoască mai îndeaproape preocupările oamenilor muncii din cele mai diferite domenii de activitate, precum și condițiile create de regimul nostru democrat-popular pentru dezvoltarea industriei și agriculturii, pentru activitatea creatoare în domeniul științei, al tehnicii, al culturii și artei.

Folosind experiența organizării vacanțelor de iarnă din anii precedenți, secțiile de învățămînt, îndrumate de organele de partid și avînd sprijinul comitetelor regionale și raionale U.T.M. și al consiliilor sindicale locale, orientează școlile spre elaborarea din timp a unor programe de activități care, respectînd particularitățile de vîrstă ale elevilor, să fie cit mai atractive și să aibă un cit mai bogat conținut educativ.

Întreaga desfășurare a muncii cultural-educative și sportive din vacanță este organizată, după cum se știe, de directorii școlilor, cu sprijinul direct al organizațiilor de copii și tineret. Pentru a o face cit mai bogată în acțiuni frumoase, variate, instructive, este bine ca directorii să antreneze în organizarea ei un activ larg, format din învățători, profesori, utemiști și instructori de pionieri, părinți cu spirit de

inițiativă, să stabilească din timp legături cu casele de cultură, căminele culturale, cluburile muncitorești, casele și palatele pionierilor, pentru a desfășura aici cu elevii seri și simpozioane literare sau științifice, medaloane muzical-literare, carnavaluri și reuniuni, competiții sportive, campionate de șah etc.

Una din activitățile cele mai îndrăgite de elevi în timpul vacanței este activitatea sportivă. Să organizăm, de aceea, pentru ei concursuri de săniuș, de patinaj, de schi, să-i atragem la cit mai multe activități în aer liber, care contribuie la întărirea sănătății, la formarea trăsăturilor de voință și de caracter, a spiritului de colectiv. Mult îndrăgite de elevi sînt și excursiile și drumețiile care, în vacanța de iarnă, se organizează numai în cadrul regiunilor. Să luăm din timp toate măsurile pentru ca și aceste acțiuni să se desfășoare cit mai bine: să avem grijă de echipamentul necesar, de transportul, cazarea și hrana elevilor, de stabilirea unor itinerarii interesante.

Pentru elevii claselor mari se vor organiza în timpul vacanței și matinee de dans, în cadrul cărora ei vor învăța să danseze corect, frumos și decent. Cit de atractive vor putea fi aceste matinee dacă vom ști să le îmbinăm cu concursuri de genul „Cine știe răspunde”, cu citirea unor epigrame, a unor versuri etc., mai ales dacă acestea vor fi chiar creații ale elevilor, dacă vor vorbi despre realitatea din școala lor.

Cite bucurii va aduce elevilor din aceste clase revelionul petrecut laolaltă, într-o atmosferă de entuziasm și veselie, dacă vom ști să pregătăm pentru ei, cu sprijinul organizațiilor U.T.M., programe artistice, concursuri pentru cei mai buni soliști, cei mai buni recitatori, jocuri distractive etc. Ar fi bine ca, într-un adevărat spirit de emulație, să se organizeze pe orașe întreceri pentru cel mai bun revelion. Aceste întreceri să aibă în vedere împodobirea sălii, programul artistic, ținuta și comportarea elevilor, precum și alte criterii ce pot fi stabilite de către comisiile organizate în acest scop pe plan local.

În perioada 27 decembrie 1963—3 ianuarie 1964, în școlile de 8 ani din mediul urban și în școlile speciale se organizează, cu sprijinul consiliilor sindicale locale, serbarea pomului de iarnă. Pomul frumos împodobit, programul artistic pregătit cu grijă, atmosfera plină de voieșie a serbării vor fi pentru pionierii și școlarii noștri un prilej de noi și mari bucurii. Cu sprijinul instituțiilor, al întreprinderilor din localitățile respective, al comitetelor de părinți, pomul de iarnă se poate organiza și în școlile din mediul rural.

Un loc important în programul vacanței de iarnă îl vor ocupa activitățile organizate în cinstea zilei de 30 Decembrie, cea de a XVI-a aniversare a proclamării R.P.R. În întîmpinarea acestui e-

veniment se pot organiza întîlniri cu activiști de partid și de stat, cu conducători ai întreprinderilor, ai gospodăriilor agricole colective și ai gospodăriilor agricole de stat, cu muncitori și colectiviști fruntași, concursuri cu teme legate de realizările regimului nostru democrat-popular, montaje literar-muzicale. Un accent deosebit va fi pus, desigur, pe serbarea ce se pregătește în cinstea acestui eveniment, serbare chemată să aducă o contribuție însemnată la educația patriotică a elevilor.

O gamă largă, variată de activități plăcute pentru elevi stă la dispoziția școlilor pentru organizarea vacanței de iarnă. Ele vor alege, desigur, activitățile cele mai potrivite cu specificul lor, pentru care dispun de condițiile necesare, chemînd elevii să participe la ele în mod benevol, după gusturile și înclinațiile lor, după interesele pe care le manifestă. Iar interesul copiilor pentru acțiunile ce li se oferă în vacanță va fi cu atît mai mare cu cît școala va stimula mai larg spiritul lor de inițiativă, antrenîndu-i să ia ei înșiși parte la organizarea acestor acțiuni, bine înțelese sub îndrumarea permanentă a cadrelor didactice și cu sprijinul organizațiilor U.T.M. și de pionieri.

Firește, programul activităților stabilite pentru vacanța de iarnă trebuie să fie cunoscut din timp de către elevi. Este bine ca diriginții să le arate ce acțiuni se pregătesc pentru ei, la ce date se vor desfășura, care va fi conținutul lor. Nu-i vom solicita însă pe elevi să vină la școală, în timpul vacanței, decît de două ori pe săptămînă. Vom avea grijă în același timp ca nici acasă copiii să nu facă abuz de lectură, de vizionarea unor filme sau spectacole, așa ca să se poată odihni cit mai mult, să poată re-lua și mai intens învățătura în cel de al doilea trimestru. Să nu scăpăm din vedere nici necesitatea de a-i ajuta pe părinți în ceea ce privește organizarea timpului liber petrecut de elevi în familie într-un chip cit mai interesant și mai util pentru reconfortarea lor fizică, morală și intelectuală, de a-i îndruma asupra conținutului lecturii suplimentare a elevilor, asupra filmelor și spectacolelor ce pot fi vizionate de aceștia.

Secțiile de învățămînt, în colaborare cu comitetele de cultură și artă regionale și raionale, vor lua măsurile cuvenite pentru prezentarea unor filme și spectacole care să aibă o puternică influență educativă asupra copiilor.

O îmbinare judicioasă a activităților de masă organizate în școală cu cele desfășurate în cadrul familiei va asigura copiilor odihna necesară și îi va face să petreacă în vacanță momente de neuitat, semnificative prin bogatul lor conținut moral-politic ca și prin contribuția pe care o aduc la dezvoltarea multilaterală a elevilor.

La cercul de prietenii ai cărții de la Casa Pionierilor din Roman

Pentru copii, pentru bucuria lor

Palatul pionierilor a pregătit pentru copiii din Capitală un program bogat de vacanță, care cuprinde multe manifestări atractive.

În preajma celei de a XVI-a aniversări a proclamării Republicii Populare Române, pionierii și școlarii vor putea participa la un mare spectacol festiv cu tema „Republică biruitoare, în veci de veci să înflorești”, prezentat de formațiile artistice ale palatului, ca și la montajele literar-muzicale intitulate „Republică, măreață vatră” și „Puternică, liberă, pe soartă stăpîină” sau la simpozionul „Republica în sărbătoare”.

Membrii cercurilor artistice ale palatului au pregătit o audiență muzicală avînd tema „Slăvim în vers și cîntec partidul nostru drag”.

Serbările pomului de iarnă, organizate la palat rezervă micilor participanți surprize dintre cele mai plăcute și variate. Ei vor avea posibilitatea de a călători, îmbrăcați în costume și purtînd măști hazlii cu „Vaporul veseliei”, în tovărășia lui Moș Gerilă și a unor artiști îndrăgiți. De reținut că pe puntea „vasului” va avea loc și un ingenios carnaval pionieresc.

Alii pionieri vor face as-

cesiuni pe munte, vor schia sau se vor întrece la săniuș la tabăra turistică organizată de palat la Predeal.

Cu nerăbdare sînt așteptate concursul pentru obținerea insignei de polisportiv, concursurile de patinaj și tir, întrecerile sportive.

În zilele vacanței vor avea loc 8 excursii și vizite organizate cu autocarele palatului prin București, la casele memoriale, la muzee, la unele obiective economice, în cartierele noi.

Copiii îndrăgesc mult cinematograful. De aceea, în vacanță vor rula pentru ei la palat filme artistice și documentare și se vor organiza întâlniri cu interpretii lor. Pentru iubitorii de teatru se vor prezenta spectacole cu piesa „Întîmplări hazlii sub jugul argintii” de Alecu Popovici sau cu scenetele „Fetițele buclucase” și „De ce luge clinele după piscă”.

Pionierii din clasele mici vor petrece momente plăcute poposind în lumea basmelor din... camera de povești a palatului, unde se vor întîlni cu scriitorii și artiștii preferați.

După cum se vede palatul a făcut totul pentru ca vacanța să fie cit mai plăcută.

DRUMUL între școală și casă

Se pot întâmpla oare, într-un timp atât de scurt cât se străbate drumul dintre școală și casă lucrurile asupra cărora să merite să te oprești?

Poate ar părea, la prima vedere, că nu. Dar dacă privești mai atent îți dai seama că acest drum pune în fața copilului cerințe destul de importante: în primul rând să fie un „pieton” disciplinat, iar apoi să poată rezista „atracțiilor” de tot felul pe care le oferă strada — de la vitrinele pline cu lucruri interesante pînă la joaca ce se

poate înjgheba și care poate duce la întâzieri care îngrijorează familia. Să nu uităm că în acest scurt răstimp copilul e singur stăpîn pe acțiunile lui, singur decide ce are de făcut. El a ieșit din raza vizuală a școlii și încă n-a intrat în raza vizuală a familiei. Grija educatorilor trebuie să fie cu atât mai mare, cu cît copiii sînt mai mici.

Să-i însoțim noi, să vedem noi cum se comportă.

Clinchetul colopoțelului vestește că ziua de curs s-a terminat. Din bănci se ridică murmur de glasuri, foșnet de cărți și caiete închise cu grabă, zgomot de penare rînduite în ghiozdan. În câteva clipe cuie-rele sînt golite și peste clasă se așterne liniștea...

Iată-i acum pe copiii de la Școala generală de 8 ani nr. 135 în drum spre casă. Albă, strălucitoare, lumina pură a amiezii de iarnă îi încintă. Ochii clipeșc des, să se obișnuiască cu această strălucire. Apoi se deschid larg și privesc cu bucurie în jur. Strada, cartierul, orașul se întind în fața lor vesele, luminoase.

Grupuri, grupuri, sutele de școlari o pornesc spre direcții diferite. Unii, care locuiesc mai aproape de școală, merg pe jos. Alții se îndreaptă spre tramvai.

Iată un grup din clasa a III-a. Zilnic fac drumul spre casă împreună. Se așteaptă unii pe alții și, cînd toți sînt gata, o pornesc laolaltă. Cum au de străbătut cîteva stații, așteaptă liniștiți tramvaiul 15. Îi cunosc, de mai bine de doi ani de cînd îi duc spre casă, și manipulanții și taxatorii. „Prichindeii noștri” — le spun aceștia cu prietenie, privindu-i grijulii de fiecare dată cînd urcă sau coboară.

I-am întîlnit și astăzi în stație. Frigul le îmbujorase obraji, le aburise respirația. Cînd a sosit tramvaiul, s-au urcat disciplinați (după părerea taxatoarei, ei sînt „cei mai disciplinați pasageri”). Au ocupat scaunele, aproape toate goale la această oră. De cumpărarea biletelor s-a ocupat Marian: el era astăzi la rînd. (Ca să nu se înghesuie toți la casă, au stabilit ca biletele să le cumpere pe rînd cîte unul, care le împarte apoi celorlalți). Peste cîteva minute, micii pasageri au ajuns acasă.

Din primul an elevii care sînt azi în clasa a II-a C la Școala generală de 8 ani nr. 19 s-au obișnuit să meargă împreună spre casă. Așa i-a deprins învățătoarea lor. La sfîrșitul fiecărei zile își rezervă cîteva clipe și le spune cum să meargă, cum să se comporte pe stradă, în tramvai, le arată că un elev trebuie să fie la fel de disciplinat pe stradă ca și în clasă. Pe cei care n-au înțeles de la început acest lucru și întîrziu pe stradă, la joacă, i-a

însoțit ea însăși pînă la tramvai sau, dacă era necesar, chiar pînă acasă. Dar n-a fost nevoită să facă acest lucru de multe ori. Școlarii au priceput repede că trebuie să fie disciplinați și să ajungă acasă la timp. De atunci, din clasa I, n-a mai fost nevoie ca învățătoarea să le mai atragă atenția asupra acestui lucru. Iar acum, vedeți, trec drept pietoni dintre cei mai disciplinați.

Cu toate că cei dintr-a IV-a le spun încă „boboci”, cu toate că abia acum se încheie primul trimestru din viața lor de elevi, și copiii din clasa I de la școala generală de 8 ani nr. 73 au învățat ce înseamnă a te purta cum trebuie nu numai la școală și acasă, dar și pe stradă.

I-am putut vedea astăzi pe cîteva dintre ei, după orele de curs, în drum spre casă, pe magistrala Nord-Sud. Nu erau singuri. Îi însoțea o elevă din clasa a VII-a, care locuiește aproape de ei. Aproape zilnic vin cu ea spre casă. Deși între ei este o diferență de 6 ani (și 6 clase), s-au împrietenit. Doina — așa o cheamă pe eleva dintr-a VII — le povestește pe drum multe lucruri interesante și bobocii o ascultă cu mare plăcere. Deseori îi spun și ei ce e nou în lumea lor: la ce literă din abecedar au ajuns, ce poezie sau ce cîntec au învățat, de-a ce s-au jucat în recreația mare sau ce piesă au văzut ieri după masă la teatrul „Tîndărică”.

În fața stopului s-au oprit, așteptînd ca pe ochiul de sticlă să apară culoarea verde. Învățătoarea le-a explicat amănunțit ce este cu culorile stopului, iar Doina a primit de la ea însărcinarea să asigure „aplicarea practică” a celor explicate. Și de aceea, cîteodată, cînd Mihai sau Ruxandra, mai grăbiți, se desprind din grup și o pornesc înainte deși stopul e „pe roșu”, nu numai Doina, dar chiar și colegii lor îi trag frumușel înapoi și nu-i lasă să traverseze.

Dar iată că traversarea s-a sfîrșit cu bine și copiii au ajuns în dreptul caselor lor. Rînd pe rînd se opresc în fața cîte unui bloc, își flutură căciulițele în semn de bun rămas și dispar în holurile împodobite cu flori.

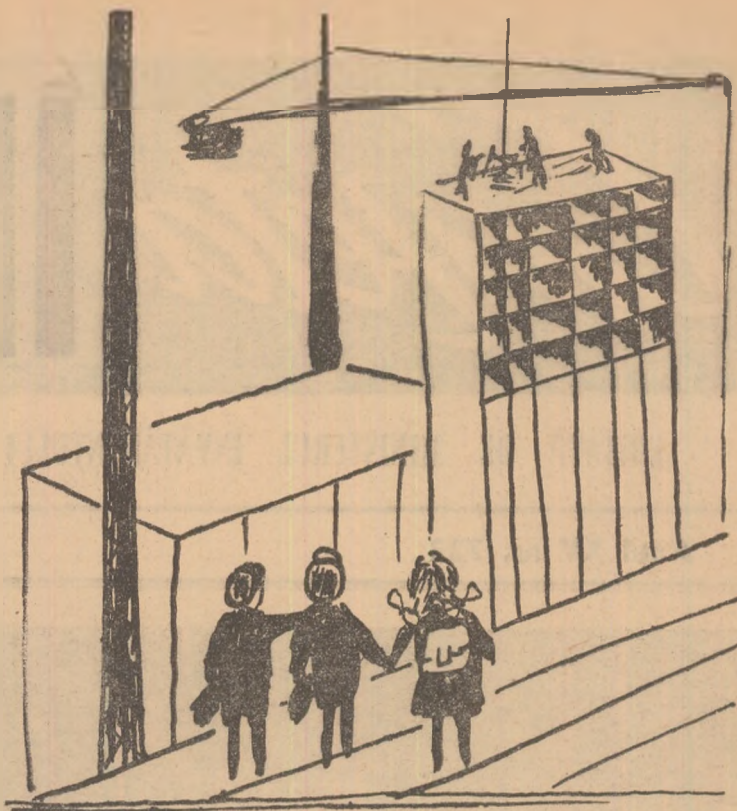
În ordine au plecat spre casă și ceilalți elevi ai Școlii generale de 8 ani nr. 73 căci la această școală — ca și la multe altele — colectivul didactic se îngrijește să-i învețe pe cei mici nu numai să citească, să scrie și să socotească, ci și să meargă direct de

la școală acasă, să se poarte pe stradă „ca niște oameni mari”, să se ferească de accidente. Iar ideea de a folosi în această acțiune și pe elevii din clasele V—VII s-a dovedit foarte bine venită: de la începutul anului și pînă acum nu s-a întîmplat niciodată ca vreun copil să întîrzie pe stradă.

Se întîmplă însă ca drumul dintre școală și casă, deși durează în realitate doar cîteva minute, să ia unor copii ceasuri întregi. Ce piedici de nestrăbătut se ivesc oare pe parcursul lui? Ehe!, cîte și mai cîte!

Patru prieteni și vecini din clasa a IV-a — Cristian, Călin, Sandu și Dănuț — locuiesc într-unul din blocurile noi construite pe Șoseaua Giurgiului. De cîteva zile, de cum ies pe poarta școlii, se îndreaptă glonț spre un loc care-i atrage în mod deosebit: terenul unde au rămas, după ce s-au încheiat lucrările unui șantier de construcții, grămezi de moloz, de nisip, de scinduri. Ce mai treabă încing ei aici! Unul ridică schele, altul aranjează „panourile prefabricate”, ceilalți doi confruntă planurile cu execuția. „Hai, hai, dă-i drumul, dă-i drumul!”, strigă înfierbîntat careva cînd i se pare că ceilalți s-au lăsat pe tînjală. Dar pînă la urmă, pentru că Dănuț l-a învinuit pe Călin că lucrează „ca o momie”, iar Călin s-a supărat și i-a zvrilit niște nisip în față, se pornește o adevărată bătaie. Zgriați, cu miinile negre și hăinuțele pline de praf, copiii își aduc aminte într-un tirziu de casă. Li s-a făcut foame... Și apoi, mai sînt și lecțiile pentru mine: de învățat la matematică, la istorie, la științe naturale, de rezolvat două probleme... Tot atât de brusc cum a început, bătaia se sfîrșește, iar eroii ei pornesc pleoștiți spre casă. Obosiți cum sînt, va trece o bună bucată de vreme pînă să-și vină în fire — dar atunci după amiaza va fi încheiată.

Cine a ridicat piedicile pe care le-au întîlnit acești copii în drumul dintre școală și casă? Șantierul de construcții care n-a curățat terenul după ce și-a încheiat lucrările? Da, și el (nu o dată ziarele au semnalat această lipsă a conducerii unor șantiere și poate că cei ce răspund de ele ar trebui să se gîndească și la aspectul semnalat de noi aici). Dar nu numai el, ci și școala unde învață. Căci școlii îi reve-

nea rolul de a-i învăța pe copii să se ducă, după lecții, direct acasă, să mănince, să se odihnească și să învețe la vreme, să se joace „de-a constructorii” — dar la timpul potrivit și fără bătaie. După cum tot ea era cea chemată să-i îndrume pe părinți în supravegherea copiilor, în organizarea regimului lor zilnic.

Nu odată piedicile din drumul pe care îl au de străbătut copiii între școală și casă sînt puse, indirect, de înșiși părinții lor. Ceea ce s-a întîmplat deunăzi acasă la Costel e concludent din punctul acesta de vedere.

Era după 6 seara. Trecuseră mai bine de două ceasuri de cînd Costel ar fi trebuit să sosească de la școală, dar el încă nu apăruse. Alarmată, mama a dat telefon la școală. Nu, elevii clasei a VI-a n-au fost reținuți acolo la nici un fel de activitate. L-a căutat apoi prin vecini, unde are colegi și prieteni: la familia Rădulescu, la familia Cojan. Nu era nici acolo, iar Nică Rădulescu și Virgil Cojan veniseră de mult acasă. Din ce în ce mai neliniștită, mama sună la familia Crețu. Degeaba, Costel nu-i de găsit nicăieri.

În timpul asta Costel bate mînea și n-are nici habar. Nu departe de școală se desfășoară un meci grozav. E drept, echipele sînt formate din elevi mai mici, care au terminat de mult lecțiile și acum au ieșit la joacă. Și tot drept e că ei nici nu cunosc prea bine tehnica jocului. Nu-i nimic! Pentru Costel, fotbalist cu trup și suflet, orice ocazie e bună. După ce a făcut o vreme pe suportul, strigînd cu aprindere „Hai Victorie!”, „Nu te lăsa, Butoiaș!”, n-a mai putut răbda. L-a împins la o parte pe interul dreapta Fănică, i-a luat locul și acum e complet răgușit de cînd strigă „Dă-mi să trag! Dă-mi să trag! Și „meciu!” durează de mai bine de două ceasuri. Înfierbîntați cei 22 de fotbaliști aruncă mingea de colo colo, dribleză, stopează, faultează. Portarii se aruncă în spectaculoase salturi după minge și cînd o scapă în presupusa plasă a galeria țipă de-ți ia urechile: „Ura! Gol!” Pentru copii, în aceste clipe nimic nu mai contează.

Pasiunea pentru fotbal Costel a căpătat-o de la tatăl său. Încă din clasa a II-a a început sa-l ia la meciuri și cînd era cazul, și cînd nu era. „Lasă lecțiile, ț! le faci diseară, vino acum să vezi cum joacă Zavoda!” Mai mult, Costel a văzut că tata, cînd e vorba de meciuri, lasă și el orice treabă, oricît de importantă ar fi și pleacă la stadion. E de mirare că acum face și dinsul așa? Că uită, atunci cînd e vorba de fotbal, și de masă, și de lecții, și de școală? Într-o zi, cînd mama l-a găsit bătînd mînea, l-a certat rău de tot. Noroc că a intervenit la timp tata: „Lasă băiatul să joace fotbal cît poștește, că doar de aia e băiat!”

Diriginta lui Costel a primit de cîteva ori plîngerii de la profesori: „Bunea Constantin vine cu lecțiile nefăcute”. Cînd a stat de vorbă cu mama lui — întîi la școală, iar o dată și acasă, cu prilejul unei vizite pe care a făcut-o la domiciliul elevului ei, a aflat

care-i cauza. Era însă, pe semne, grăbită, căci a spus: „asta nu-i bine, trebuie să luați măsuri” — și atât. N-a încercat să-l caute pe tatăl lui Costel, să-i explice cînd și cum trebuie să facă sport copiii, elevii. Așa că în zadar își socotește datoria împlinită. (Am vorbit cu mama lui, am fost și la ea acasă; ce pot să mai fac? — le spune ea acum profesorilor care continuă să se plîngă de Costel). Dar poate — și chiar trebuie — să mai facă ceva. Ceea ce n-a făcut de la început: să-l lămurească — dar nu în grabă — pe tatăl lui Costel.

Și iată și o altă situație care merită să fie luată în seamă. Aceea a copiilor care sosesc acasă nu cu întîrziere, ci într-un timp record.

Cum, se întîmplă și așa ceva?

Da se întîmplă! La ușa clasei a V-a se îmbulzesc, după ce a sunat de ieșire, Nelu, Dinu și Mircea. Împung energic cu capul și coatele, ies la larg în capul scîrilor, își dau drumul vertiginos la vale și nici nu aud ușa care se cutremură, trîntită, în urma lor. Dar abia afară pot „băga o gonetă” în toată legea. Cine se oprește, cum a făcut adineori Nelu, sau cade jos, este scos din rîndul „gonețiștilor”.

Acum, de cînd a început larna, „goneta” e și mai strașnică, pentru că pe alocuri dau de ghiață și pot lunea pe ea ca săgeata. Uneori se întîmplă să mai dea peste trecători dar, pentru a nu fi scoși din cursă, nu se uită înapoi, nu-și cer nici măcar scuze: ar pierde prea mult timp.

Stop! Nu se poate trece strada, căci stopul e pe roșu. Ei și? Nu se sperie „gonețiștii” noștri de atât. „Dați-i drumul, nu vă fie frică, nu-i nici un milițian pe aici!”

Cîteva clipe după aceea, însă, sînt gata să se sperie: vine spre școală, din partea opusă, profesorul de științe naturale. Dar trece pe lingă ei fără să-i oprească. Ba chiar li se pare că a și zîmbit, de parcă le-ar fi spus „Bravo, copii, văd că știți să alegeți, nu glumă!”

Ajung acasă cu 7 minute avans față de timpul mediu și, din fericire, nici de astă dată nu i-a călcat vreo mașină. Hainele lor — poți să le storci. Gîfiiie din greu, le bate inima. Seara au puțină febră. Nu spun însă nimic. Dar peste două zile cade la pat, răcit rău, Dinu. Mircea și Nelu mai rezistă o zi, dar apoi se îmbolnăvesc și ei. Iar dirigintele clasei — și profesorul de științe naturale — nici nu bănuiesc că ar avea și ei vreo vină în toată povestea asta...

★

Iată cîte se pot întîmpla pe drumul dintre școală și casă. Școala, familia, trec uneori cu ușurință peste asemenea lucruri, considerîndu-le „minore”. Dar nu sînt „minore” de loc, căci pot avea consecințe destul de grele. Să nu le ignorăm deci și să înțelegem că a ne face pe deplin datoria de educatori înseamnă și a ne îngriji și de ceea ce se întîmplă după ce a sunat clopoțelul vestind încheierea ultimei ore de curs.

MONICA VERDEȘ

MUZICA ÎN SCOLI

În procesul făuririi omului nou, cu personalitate, superior și armonios dezvoltată, muzica poate să aducă o contribuție dintre cele mai prețioase. Devenind o necesitate vitală, ascultarea capodoperelor muzicii îmbogățește sufletul, innobilează caracterul, lărgeste orizontul înțelegerii lucrurilor, umanizează firile aspre și le fortifică pe cele slabe.

Desigur că efectul binefăcător al muzicii crește în raport cu gradul de maturitate estetică a celui ce-o ascultă; aceasta însă nu înseamnă că apropierea de valorile majore ale muzicii nu poate să înceapă încă în școala de cultură generală. Adolescentul nu înțelege încă în toată plinătatea ei semnificația unei sonate de Enescu, dar vârsta lui este vârsta cea mai propice pentru punerea bazelor receptivității muzicale. Dacă mulți oameni rămân insensibili pentru toată viața la frumusețile muzicii simfonice, de cameră sau de operă, este pentru că nu au avut posibilitatea să-și cultive înțelegerea muzicală la vârsta școlară.

Cînd mi se întîmplă să dau de un student care nu stăpînește gramatica și ortografia, nemulțumirea se îndreaptă nu atât spre acesta, cît spre necunoscutul profesor de limba română răspunzător de felul cum și-a însușit elevul lui regulile elementare ale scrisului și vorbitului. Ce concluzie ar trebui să tragem atunci constatînd interesul slab pentru muzică al unei bune părți a tineretului? Aceea că rolul muzicii în formarea spirituală a tînărului este adesea simplist și unilateral înțeles. Nu a dispărut încă în întregime străvechea tradiție de a vedea în muzică o „dexteritate”, adică un obiect de importanță minoră (atît din punctul de vedere al cancelariei cît și din cel al clasei), menit să formeze elevilor unele deprinderi, să-i înzestreze cu un repertoriu de cîteva cîntece și să-i oblige a memoriza niște noțiuni aride. Celei mai înaripate dintre arte i se dă în cazul acesta întrebuintă cea mai plictisitoare și sterilă. Mulți, dacă nu chiar cei mai mulți dintre elevi parcurg astfel toată programa învățămîntului muzical și termină școala medie fără a fi izbutit să beneficieze măcar de o părticică din imensa forță transformatoare a muzicii. Vina, desigur, este nu a lor, ci a celor care nu știu să-i învețe cum să asculte și ce să asculte.

Nici fizica, nici matematica, nici științele naturale nu se pot însuși dacă nu există măcar un

dram de pasiune. Se poate spune că răspunde menirii sale numai acel profesor care știe să-i însușească elevului dragoste pentru disciplina sa, îl învață s-o înțeleagă dintr-un punct superior de vedere. Necesitate cu atît mai imperioasă în cazul muzicii, unde intră în acțiune ideea de frumos, avîntul emoțional, gustul artistic — elemente deosebit de gingașe, care presupun din partea dascălului o înaltă măiestrie. Dar actualul mod de a preda muzica în școli își îndeplinește oare rostul de a pune temelii solide sensibilității și înțelegerii muzicale a tineretului? Cred că nu. Voi încerca să mă explic.

Baza educației muzicale în școli o constituie cîntecul, și desigur nu întîmplător. Nevoia de a cînta

OMUL
CULT

este poate, la vîrsta aceasta, mai mare decît oricînd și elevilor trebuie să li se pună la îndemînă un repertoriu adecvat împrejurărilor celor mai diferite. Dar însușirea unui cîntec este lucrul cel mai firesc, cel mai accesibil, ea nu pune probleme deosebite celui ce intonează (cu excepția cazurilor cînd se tinde spre o șlefuire artistică) și, deci, limitată la un asemenea repertoriu, educația muzicală nu va lărgi orizontul de înțelegere al elevilor. Or, cîntecul reprezintă numai un aspect, cel mai elementar al muzicii; repertoriul „cîntecelor obligatorii” nu-l va ajuta pe elev să înțeleagă o simfonie de Mozart sau un cvartet de Brahms, genuri ce necesită un alt fond apercceptiv.

Programa de învățămînt a școlilor medii prevede o sumedenie de noțiuni tehnice. Elevul va trebui să studieze gama lui si bemol major timp de trei ore, va ști să deosebească măsura 5/4 de măsura 7/4, va învăța particularitățile cheii de fa etc., dar personal mă îndoiesc de eficiența acestor investigații în tehnica muzicală. Oricît ar fi de importantă cunoașterea lor, toate aceste game, chei, modulații, transpoziții, intervale, acorduri, cadențe nu pot, prin ele însele, să trezească dragostea pentru marea muzică; or, a iubi muzica, a-i simți intens necesitatea este infinit mai important decît să știi cîți dieji are la armură gama lui și bemol ma-

ior. Știu, din proprie și tristă experiență, că începînd educația muzicală cu inițierea elevului în secretele tehnice ale muzicii riști mai degrabă să-l pierzi pentru această artă.

Pentru ultimul an de învățămînt sînt prevăzute noțiuni despre unele genuri și forme muzicale. În sfîrșit, elevilor li se va vorbi despre marii creatori în domeniul muzicii. Dar cum? Inghesuindu-se un material imens într-un spațiu de aproximativ 20 de ore, în cuprinsul căruia trebuie să se dea definiția genurilor și formelor muzicale, să se parcurgă mai toată istoria muzicii și, dacă profesorul este în stare să mai găsească timp disponibil, să ofere și ceva exemple muzicale. Este de la sine înțeles că, în asemenea condiții, elevul nu se poate alege decît cu o spoială de cultură muzicală. El va ști că Beethoven a scris nouă simfonii, dar nu se va simți îndemnat să le cunoască, ci va prefera să asculte cha-cha.

Ce rezultă din toate acestea? Că, deși prezentă în activitatea didactică, muzica nu este predată în așa fel încît elevului să i se cultive sensibilitate și dragoste pentru valorile ei superioare. El părăsește școala medie cu un bagaj de cîteva cîntece, cu cîteva noțiuni despre game, cu unele date biografice despre compozitori, dar fără să fi devenit conștient că muzica „poate să facă a izbucni focul din creierul oamenilor” (Beethoven).

Ar fi utilă o dezbatere menită să clarifice rostul predării muzicii în școli, să contribuie la transformarea ei într-un adevărat mijloc de superioară educație spirituală, să ajute la elaborarea formelor celor mai eficiente de atragere a elevului spre valorile majore ale acestei arte (nu vîd de ce nu ar fi posibil ca pe plan muzical elevul să-și însușească o orientare tot atît de serioasă pe cît este aceea pe care o primește în înțelegerea literaturii).

Iată cîteva sugestii izvorite din considerațiile de mai sus: 1) predarea tehnică să fie înlocuită cu o predare estetică; aceasta ar însemna ca muzica să fie înfățișată sub aspectul legăturilor ei cu viața umană, al marilor valori artistice; 2) audierea capodoperelor (bineînțelese progresiv orînduite), însoțită de comentariile profesorului și urmată de discuții să devină o metodă permanentă în activitatea didactică; 3) concentrate și esențializate, noțiunile pur tehnice să fie predate spre sfîrșit, cînd elevul este deja cîștigat pentru muzică și poate înțelege de pe o poziție superioară sensul diferitelor procedee muzicale.

Pe scurt, muzica trebuie astfel oferită și înfățișată elevilor încît în aceștia să se nască dragostea și curiozitatea intelectuală pentru marile ei valori. Numai într-un asemenea teren poate prinde rădăcini cultura muzicală pe care și-o vor forma ulterior. Și este îndoielnic că se vor preocupa de formarea unei asemenea culturi dacă pe băncile școlii nu au fost educați să-i simtă necesitatea.

Experiențe de chimie în laborator

Nomenclatura substanțelor organice

Una dintre multiplele sarcini ale profesorilor de chimie este și aceea de a face cunoscută elevilor nomenclatura uniformă și generală, de a-i învăța să folosească această nomenclatură. Mi s-a întîmplat uneori la examenele de maturitate să întilnesc candidați care fiind întrebați despre proprantriol, propanonă, alchene, alchine etc. să răspundă că nu cunosc aceste substanțe și nu se dumireau decît după ce li se spunea că este vorba despre glicerină, acetună, olefine ș.a.m.d.

Pornind de la aceste constatări consider că ar fi necesar ca profesorii de chimie să folosească sistemul general de nomenclatură. În manual se dau de obicei toate denumirile, dar profesorii îndeobște, nu folosesc decît vechea nomenclatură.

Din experiența anilor trecuți am constatat că sistemul general de nomenclatură îi ajută pe elevi în însușirea noțiunilor predate, în sistematizarea riguros științifică a numărului mare de substanțe organice pe care le studiază. De aceea, chiar de la primele lecții în care se clasifică hidrocarburile după felul catenei și al legăturilor dintre atomii de carbon, folosesc denumirile de alcani în loc de parafine, arătînd elevilor că toate hidrocarburile saturate aciclice primesc terminația — an (metan, etan, propan, butan, pentan), de alchene pentru hidrocarburile aciclice nesaturate conținînd o dublă legătură, menționînd că și ele primesc terminații identice (etenă, propenă, butenă), de alchine pentru

hidrocarburile aciclice nesaturate conținînd o triplă legătură (etină, propină, butină, pentină). La fel dau pentru hidrocarburile cu două duble legături denumirea de alcadiene (propandienă, butandienă, pentandienă etc.), pentru cele aromatice denumirea de arene ș.a.m.d. Folosesc totodată denumirea de alchili pentru radicalii monovalenți ai hidrocarburilor saturate liniare și subliniez că aici terminația — an este înlocuită cu terminația — il (metil, etil, propil, butil), după cum la radicalii monovalenți ai hidrocarburilor nesaturate intervin terminațiile — enil, — inil.

Atunci cînd încep studiul funcțiilor chimice, le clasific sub forma unui tablou în care în prima rubrică trecem gruparea funcțională, iar în cea de a doua substanța pe care o generează sau funcția chimică, terminația și formula generală. De exemplu, arăt elevilor că gruparea OH generează alcoolii, enoli și fenoli. Deci, la denumirea substanței vom avea terminația — ol (metanol, etanol, etandiol, propanol, proprantriol ș.a.m.d.). În felul acesta elevii pot caracteriza cu ușurință o serie de substanțe care provin de la aceeași hidrocarbură ca de pildă: propan, propenă, propină, propanol, propanal, propanona etc. recunoscînd ce este fiecare substanță și din ce grupă face parte.

Prof. AURORA MILEA
Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu”
București

Primele acorduri

GEORGE BĂLAN

LECTII

Un nou mod de a preda orele de educație fizică

Instrucțiuni recent elaborate de Ministerul Învățământului prevăd ca, începând din trimestrul II, în școlile cu clase paralele, educația fizică să fie predată separat pe grupe de băieți și grupe de fete. Intrucit o serie de profesori de specialitate ne-au cerut unele lămuriri suplimentare în legătură cu modul în care este indicat să se desfășoare predarea în noile condiții, prezentăm în cele ce urmează experiența în această direcție a unei școli în care noul sistem s-a aplicat încă din anul trecut sub formă experimentală.

Cu puțin timp în urmă, analizând rezultatele obținute la educația fizică în condițiile de lucru cu clase mixte, colectivul profesorilor care predau acest obiect în școala noastră și-a propus să experimenteze predarea separată a educației fizice în clasele paralele, pe grupe de elevi și eleve.

Pentru stabilirea grupelor am procedat în felul următor: în funcție de numărul elevilor și elevelor am grupat clasele câte două, formind din cele două clase comasate o singură grupă de băieți și o singură grupă de fete. În aceleași ore, concomitent, un profesor lucrează cu grupa de băieți și unul cu grupa de fete.

Am solicitat pentru aceasta concursul conducerii școlii care arătând o deplină înțelegere ne-a pus la dispoziție o sală de curs, amenajată ulterior cu aparate de sport.

S-a hotărât apoi ca lecțiile să se țină cu ambele grupe în cursul aceleiași săptămâni, alternativ: o lecție în sala mare de educație fizică, iar a doua lecție în sala mică. Astfel, cu grupa de elevi prima lecție din săptămână se desfășoară în sala mare, iar a doua în sala mică. La rândul lor, lecții-

le cu grupa de fete au loc invers: prima în sala mică, a doua în sala mare. Această alternanță a lecțiilor în cuprinsul aceleiași săptămâni asigură în mai mare măsură parcurgerea materialului prevăzut în programa școlară, ca și varietatea de metode.

Împărțirea claselor paralele în grupe de elevi și eleve nu ridică probleme de organizare dificile. În funcție de numărul de profesori și de condițiile materiale existente (săli pentru desfășurarea simultană a programului), formele de activitate pot fi desigur diferite. De exemplu, pe lângă desfășurarea simultană a orelor se poate recurge și la cuplarea lecțiilor de educație fizică cu lecții ținute la alte discipline — bunăoară la științe naturale, geografie (adică cele prevăzute cu câte două ore săptămânal). În acest caz, în timp ce grupa de băieți, să spunem, are lecții de educație fizică, grupa de fete are lecție de botanică. Fără îndoială însă că, așa cum se specifică de altfel și în instrucțiunile Ministerului, orele de educație fizică nu pot fi cuplate cu cele de matematică, fizică, chimie, limba română sau dirigenție.

Desfășurarea lecțiilor de educație fizică pe grupe separate de băieți și fete a dat în școala noastră, după cum spuneam la înce-

put, rezultate foarte bune. De pildă, s-a constatat micșorarea simțitoare a numărului de cereri de scutire de la orele de educație fizică (înainte elevele prezentau adesea asemenea cereri). Apoi — ceea ce este deosebit de important — toate lecțiile își realizează pe deplin sarcinile propuse, intrucit în conținutul lor se poate ține mai bine seama de particularitățile elevilor și elevelor.

S-a îmbunătățit totodată, datorită noii organizări a activității de educație fizică, și desfășurarea acțiunilor care au loc la acest obiect în afara orelor de clasă. De exemplu, în timp ce în sala mare se desfășoară, în timpul liber, antrenamentele secțiilor de ramuri de sport, în sala mică au loc concomitent, sub supravegherea instructorilor sportivi recrutați din rândurile elevilor, antrenamente individuale la gimnastică sportivă sau acrobatică, se joacă tenis de masă sau șah. În felul acesta un mare număr de elevi și eleve sînt cuprinși în practicarea exercițiilor fizice, dobîndesc posibilitatea de a-și petrece timpul liber în mod util și plăcut.

Începînd din trimestrul al II-lea al acestui an școlar se va trece în toate școlile cu clase paralele la desfășurarea lecțiilor de educație fizică separat pe grupe de elevi și eleve. Aceasta va duce, de sigur, la întărirea activității de educație fizică, la îmbunătățirea conținutului ei, va înlesni realizarea sarcinilor importante ce revin educației fizice ca latură componentă a educației comuniste.

SILVIA NEGREANU
profesoară emerită

Școala medie „Ch. Șincai” din
București

Studiu

Citirea analitică și sintetică

— La lecțiile de limba engleză —

Citirea, unul din cele mai eficiente mijloace de însușire a limbii engleze, constituie un element important al lecțiilor pe care le ținem la această disciplină în școala de cultură generală, un element obligatoriu pentru toate clasele, intrucit îi obișnuiește pe elevi să asocieze în mod corect sunetele cu corespondenții lor grafici. În rîndurile de față voi relata cîteva din concluziile la care m-a dus folosirea îndelungată în procesul predării limbii engleze a acestui important mijloc.

Aș dori să precizez în primul rînd faptul că cele două tipuri de citire — analitică și sintetică — comportă o metodică cu totul deosebită. Aceasta se datorește de bună seamă și scopurilor diferite pe care le au. Într-adevăr, în timp ce citirea analitică urmărește în primul rînd cunoașterea formelor lexicale și gramaticale, citirea sintetică pune pe prim plan înțelegerea conținutului și trece pe planul al doilea problemele de formă.

În ceea ce mă privește, folosesc citirea analitică în deosebi în primele clase, atunci cînd materialul lexical și gramatical pe care îl posedă elevii nu este încă suficient de dezvoltat. În efectuarea acestui tip de citire respect în general o anumită succesiune logică a momentelor. Anume, la început prezint cuvintele noi și caut să asigur însușirea lor în cadrul conversației introductive, care cuprinde în mare date privind conținutul lecției ce urmează a fi citită. Trec apoi la citirea model a textului, moment de o mare importanță, intrucit permite elevilor să audă încă o dată cuvintele noi, rostite de profesor clar și corect, în context. Totodată, în timpul citirii model elevii pot repeta în gînd formele cuvintelor noi înainte de a le rosti cu voce tare. În continuare cer elevilor să citească și ei textul și să-l traducă, subliniind totodată diferitele particularități de formă.

În momentul imediat următor cer clasei să recitească textul fragmentat pe unități logice.

Intrucit citirea analitică are drept scop introducerea în bagajul lexical al elevilor a unor noi cuvinte, a unor noi forme gramaticale și consolidarea acestor cunoștințe noi, folosesc în cadrul lecțiilor de acest tip exerciții cit mai variate: evidențierea și recunoașterea cuvintelor și formelor gramaticale nou predate, întrebarea lor în modele de vorbire, aplicarea lor în exerciții individuale scurte, orale sau scrise. De exemplu, cer elevilor să efectueze exerciții pentru a găsi în text propozițiile care conțin forme de substantiv în cazul nominativ sau să construiască propoziții în care să introducă această formă gramaticală.

Temele pentru acasă merg în general pe aceeași linie. Iată cîteva exemple: „Extrageți din text cinci cuvinte și scrieți familia de cuvinte corespunzătoare”, „Găsiți în text propoziții interogative construite cu ajutorul verbului „to-do”; „Căutați în text propoziții interogative construite fără verbul „to-do” și pregătiți-vă să explicați oral această construcție”, „Subliniați pe text adjectivale la gradele comparativ și superlativ și formați cu ele cîte un nou exemplu”, „Subliniați pe text propozițiile care conțin „past-tense” și cele care conțin „present-perfect-tense” și explicați oral diferența”.

De-a lungul lecțiilor largesc treptat sfera întrebărilor de amănunt, ceea ce îmi permite să trec la întrebări generale, conducînd astfel atenția elevilor către înțelegerea conținutului. Ajungem astfel în sfera citirii sintetice. (În legătură cu aceasta țin să precizez că în procesul de învățămînt nu se poate și nu trebuie să se folosească cele două aspecte ale citirii în forma lor pură. Înțelegerea textului se realizează pe baza proceselor de analiză și

sinteză îmbinate, chiar și atunci cînd ele nu sînt dirijate de profesor, ci au loc spontan în mintea elevilor).

În citirea sintetică atrag în deosebi atenția elevilor asupra conținutului textului citit. Ne mai avînd drept scop însușirea unor noi forme lexicale sau structuri gramaticale caut să asigur înțelegerea integrală a faptelor și ideilor pe care le cuprinde el. Practica mi-a arătat că citirea sintetică trebuie începută încă din clasa a V-a, lucru posibil imediat ce elevii posedă un anumit bagaj lexical.

Pentru a asigura succesul citirii sintetice obișnuiesc să stăruiesc în prealabil asupra citorva cuvinte mai grele (acelea despre care nu am certitudinea că elevii le-ar putea înțui numai pe baza contextului). De asemenea, dau o deosebită atenție citirii model, intrucit am observat că aceasta poate să sugereze conținutul de idei al textului și sensul frazelor. Abia după aceea trec la citirea textului de către elevi. Apoi verific înțelegerea celor citite prin exerciții individuale cum ar fi citirea selectivă pe unități logice, întrebări-cheie cu caracter general, povestirea textului în linii mari, povestirea unui fragment din literatura română sau din cea engleză.

Pentru temele date acasă aleg îndeobște același gen de exerciții. Am constatat însă că este important ca la citirea sintetică exercițiile să se desfășoare întii în clasă, sub supravegherea profesorului, și abia după aceea să fie date drept teme pentru acasă.

Rezultatele muncii mi-au arătat că și citirea analitică și cea sintetică constituie nu numai mijloace de însușire și de înțelegere a spiritului limbii engleze, ci și mijloacele de dezvoltare a interesului elevilor pentru această limbă, precum și a capacității lor de a munci independent.

Prof. MARCELA DRAGOMIRESCU

Analiză comparativă

Consiliile metodice de la Școala experimentală din Vaslui folosesc interesistențele pentru cunoașterea și însușirea celor mai bune metode de instruire și educare a elevilor. În școală se organizează adesea asemenea interesistențe la clasele paralele. Pe baza analizelor comparative, acestea duc la concluzii foarte interesante.

Asemenea interesistențe au avut loc, de exemplu, la clasele a III-a, la lecția de citire cu conținut istoric „Cum a răsplătit Ștefan cel Mare vitejia ostașilor săi”. La prima din aceste lecții expunerea învățătoarei a fost completată cu un sugestiv desen făcut la tablă, care ilustra starea socială a țăranilor în acele vremuri și cu

un tablou istoric cu această temă.

Peste cîteva zile, aceeași lecție s-a ținut la altă clasă, a III-a. În afară de tabloul „Lupta de la Vaslui” aici lecția a fost ilustrată și cu ajutorul unor desene decupate și al unor săgeți roșii și negre care arătau mișcarea oștilor moldovene și a celor turcești. La lecție s-au folosit și fragmente din literatura beletristică, scoîndu-se astfel mai plastic în evidență vitejia ostașilor lui Ștefan.

La analiza comparativă a celor două lecții s-a subliniat ca foarte indicat, mai ales pentru clasele mici, procedeul de a folosi material didactic vizual, deoarece, pentru a-și putea reprezenta vîremurile tre-

cute, copiii din aceste clase trebuie să vadă imagini din acele vremuri. Îmbinarea expunerii cu material intuitiv și beletristic — au subliniat participanții la analiză — are rostul de a le forma elevilor reprezentări plastice despre trecut, ceea ce duce la mai bună însușire a cunoștințelor.

De această dată a fost vorba de lecții în care s-au folosit, în principiu, procedee similare. Fără îndoială, interesistențele comparative scot adesea în evidență și eficacitatea mai mare a unui procedeu față de altul, în vederea popularizării și generalizării celui mai bun dintre ele.

EUGENIA
ODOBESCU
Vaslui

Tot mai mulți elevi sînt atrași de ședințele interesante ale cercurilor literare

Datele de istorie a literaturii române

Manualele școlare apărute în toamna acestui an sînt, indiscutabil, superioare celor anterioare. Aceasta înseamnă că autorii lor au ținut în bună măsură seama de criticile și sugestiile făcute în cursul anului trecut în presă și în consfăturile cadrelor didactice.

Cu toate acestea, în unele manuale mai dăinuie greșeli științifice mai mari sau mai mici, care în edițiile viitoare pot și trebuie să fie înlăturate. La asemenea greșeli, privind în mod special datele de istorie a literaturii române, vrem să ne referim în articolul de față.

Vom începe cu discutarea unei greșeli elementare. Autorii manualului de literatură română pentru clasa a X-a — al căror nume nu ne este indicat — îl spun lui Slavici în mod curent **Ion Slavici** și nu **Ioan Slavici**, așa cum își spunea scriitorul. Interesant și amuzant în același timp e faptul că, reproducînd în fotocopy, la pag. 167, coperta interioară a volumului **Novelă din popor** (1881), unde numele autorului este scris **Ioan Slavici**, autorii manualului notează totuși dedesubt „**Ion Slavici**”.

Dar nu numai numele scriitorilor, ci și titlurile unor opere literare sînt citate, cîteodată, greșit. Astfel, în același manual se spune: „Totodată, scriitorul (I. Creangă n.n.) creează povestirile **Ion Roată și Unirea și Ion Roată și Vodă Cuza**... Titlurile exacte ale acestor povestiri sînt, cum oricine știe, „**Moș Ion Roată și Unirea**” și „**Moș Ion Roată și Vodă Cuza**”. Elevii sînt nevoiți în felul acesta sau să învețe titlurile greșite, sau să le corecteze pe cele din manual.

În mod eronat este redat uneori și anul apariției unor opere literare de seamă, ca în cazul romanului **Răscoala** de Liviu Rebreanu, despre care se spune, în manualul de literatură pentru clasa a XI-a (p. 49), că a apărut în 1933. Romanul **Răscoala** n-a apărut însă în 1933, ci în decembrie 1932, după cum reiese din cartea **Cu soțul meu** de Fany Rebreanu: „În luna decembrie 1932 — scrie autoarea — **Răscoala** a împodobit vitrinele tuturor librăriilor din țară” (p. 196). S-ar putea obiecta că, la data cînd a fost alcătuit manualul, cartea de amintiri a soției lui Rebreanu nu

apăruse. E adevărat, însă în astfel de cazuri există multiple căi de informare, dintre care — întrucît pe coperta ediției princeps a romanului **Răscoala** nu este indicat anul apariției — cea mai sigură este cercetarea revistelor literare ale vremii. Pornind pe acest drum, autorii manualului ar fi putut afla, de exemplu din „Adevărul literar și artistic” (An. XI, seria II-a, nr. 629, 25 dec. 1932), că romanul **Răscoala** apăruse pînă la această dată, el fiind trecut în fruntea listei de noutăți literare. În nr. 630 al aceleiași reviste (An. XII, 1 ian. 1933), în articolul „Anul literar 1932”, G. Călinescu scria: „Editura „Adevărul” a lansat un număr considerabil de opere de valoare, printre care e de ajuns să amintim romanul d-lui Stere și „**Răscoala**” d-lui Liviu Rebreanu”. Așadar, e în afară de orice îndoială că romanul **Răscoala** a apărut în decembrie 1932 și nu în 1933, cum greșit se spune în manualul de clasa a XI-a.

După cum se știe, și în manualele de istorie a patriei se dau unele date cu privire la istoria literaturii române. Și aici ar fi de semnalat cîteva greșeli.

De exemplu, în manualul de istorie pentru clasa a XI-a apare o regretabilă confuzie în legătură cu scrierile lui Slavici „Transilvăneanul **Ion Slavici** — se spune aici — a creat opere realiste, cum sînt povestirile (subl. ns) **Mara și Moara cu noroc**...” (p. 65). După cum se vede, **nuvela** „**Moara cu noroc**” și **romanul** „**Mara**” sînt pentru autorii manualului... „povestiri”! Elevii studiază încă din clasa a VIII-a speciile literare și știu sigur că **nuvela**, **romanul** și **povestirea** nu pot fi confundate.

În capitolul „Dezvoltarea culturii între anii 1917 și 1944” din același manual se spune, la pag. 345, că Liviu Rebreanu a tratat în romanul **Ion** „lupta pentru pămînt a țaranului”. Ion, personajul din romanul cu același nume de Rebreanu, luptător pentru pămînt? Se știe că Ion, stăpînit de individualism, caută să se îmbogățească, pe căi imorale, numai el. „**Ion** — scrie criticul Ion Ianoși în **Romanul monumental și secolul XX** (p. 396) luptă pentru fericirea proprie, pentru ca numai el să devină înstărit”. Deci Rebreanu nu tratează în romanul

Ion lupta pentru pămînt în sensul care se acordă de obicei acestui cuvînt, luptă pe care o va descrie, în toată amploarea ei, abia în romanul **Răscoala**. Este vorba prin urmare de o confuzie ideologică, pe care nu ne-o putem permite într-un manual.

Mici sau mari, greșelile din manuale (pe care, desigur, articolul de față nu le-a epuizat), se cer neapărat îndepărtate din viitoarele ediții.

Prof. VLADIMIR DOGARU

Pe scurt • Pe scurt • Pe scurt

Manualul de biologie generală pentru clasa a XI-a, recent apărut, îndeplinește majoritatea cerințelor unui manual bun: lecții cu un conținut științific adecvat, expuse sistematic, clar, cu respectarea principiilor didactice. Vrem să subliniem în deosebi ilustrația bogată a manualului, primul manual de științe naturale ilustrat în întregime cu figuri colorate.

Ilustrațiile, ca și explicațiile care le însoțesc, contribuie în mod substanțial la înțelegerea cunoștințelor de biologie. De pildă, talofitele și cormofitele din fig. 2, nevertebratele și vertebratele din fig. 3 redau diversitatea lumii vii nu numai după gradul de evoluție, dar în același timp și după adaptarea la mediul de viață, în timp ce figurile de la pag. 12 și 13 creează posibilitatea înțelegerii depline a diversității lumii vii atît după altitudine cît și după zonele climatice.

Fig. 10 (Batrachium aquatilis) și sugestivă planșă de la pag. 30 permit elevilor să desprindă rolul influenței mediului asupra organismelor cît și adaptarea lor la condițiile de mediu.

Deosebit de sugestive sînt figurile care ilustrează teoria evoluționistă a lui Ch. Darwin. Așa sînt, de pildă, harta înfățișînd drumul urmat de marele naturalist cu vasul „Beagle” în jurul lumii, comparația dintre Megatherium și Bradypus, ciocurile cintezoilor din Galapagos etc.

La rîndul lor, figurile care ilustrează concepția și activitatea lui Miciurin întăresc ideea elevilor că omul poate transforma natura.

Foarte valoroase sînt ilustrațiile care vorbesc despre succesele dobîndite în țara noastră în domeniul obținerii unor noi soiuri de plante și în domeniul zootehniei.

Bine concepute din punct de vedere al conținutului și din punct de vedere pedagogic, o serie de ilustrații lasă totuși de dorit în ceea ce privește execuția tehnică și prezentarea grafică. Astfel, colorația unor figuri nu corespunde pe deplin cu realitatea. Așa este cazul figurilor nr. 31 (oaia de Ancona), nr. 62 (vierul de Ascaniu I), nr. 63 (vaca de rasa Kostroma), nr. 64 (vierul de rasa Albă ucraineană), nr. 77 (turma de oi și mușuroiul de termite). Credem, de asemenea, că ar trebui revizuită fig. nr. 81 (pădurea), care este prea stilizată, avînd un caracter mai mult decorativ decît științific.

Prof. NICOLAE HRISTEA
Turda

Problemele de fizică

Importanța rezolvării problemelor de fizică, rolul lor în fixarea, adîncirea și lărgirea cunoștințelor pe care le capătă elevii în orele de curs sînt pe deplin cunoscute tuturor profesorilor care predau această disciplină. Totuși, autorii manualelor de fizică nu le acordă suficientă importanță, ceea ce îngreunează destul de mult munca profesorilor, în special în clasele VIII—XI.

E adevărat că în ultima vreme au apărut culegeri conținînd numeroase și variate probleme de fizică din toate capitolele acestei discipline, însă ele nu sînt la îndemîna fiecărui elev.

În ceea ce privește problemele din manualele de fizică, acestea nu sînt, în majoritatea lor, probleme de exercitare, ci probleme complexe, în care uneori partea fizică se descoperă destul de greu. De exemplu, problemele de statică din manualul pentru clasa a VIII-a fie că sînt prea simple (cîteva din ele), fie că necesită cunoștințe ample de geometrie, pe care elevii nu le posedă la începutul anului școlar, cînd se predă statica. Sîntem constrînși, de aceea, să dăm indicații foarte amănunțite, ceea ce îi dezobișnuiește pe elevi să lucreze independent. Pe de altă parte, dacă n-am da asemenea indicații, elevii ar întîmpina greutăți și de aceea s-ar descuraja și ar începe să considere rezolvarea problemelor ca o corvoadă, ca o muncă ce îngreunează studiul.

Se simte o lipsă acută de probleme de dificultate gradată, pentru a putea antrena elevii în munca atît de frumoasă a rezolvării problemelor de fizică. Ar fi foarte necesare, de pildă, asemenea probleme în legătură cu compunerea și descompunerea forțelor, a momentului, cu găsirea centrului de greutate etc.

Profesorii simt lipsa unor probleme adecvate și cu privire la cinematică și dinamică. Manualul pentru clasa a IX-a are cîteva asemenea probleme just alese, însă și aici se simte nevoia mai multor probleme simple, practice, care să ajute elevilor în fixarea

temeinică a noțiunilor studiate la orele de curs. Ne gîndim la probleme legate de legea lui Arhimede, de principiul vaselor comunicante, de dinamica fluidelor, de echivalentul mecanic al caloriciei etc. În plus, pentru a ușura munca de recapitulare a cunoștințelor predate, s-ar cere să figureze în manual și probleme cu caracter recapitulativ, care să cuprindă chestiuni imbinat logic dintr-un întreg capitol.

Nu simțim nevoia problemelor-rebus, deoarece pentru munca cu elevii frunțași, la cercuri, avem la îndemînă suficient material din culegerile existente, cît și din „Gazeta matematică și fizică” seria B. Avem nevoie însă de un mai mare număr de probleme practice, relativ simple (dar nu aplicări mecanice de formule), care să dea elevilor posibilitatea de a valorifica în mod creator cele învățate și din care să-și dea seama de necesitatea cunoașterii legilor fizice.

Dacă manualele nu pot satisface această cerință, deoarece volumul lor ar crește prea mult, s-ar putea edita o culegere de probleme nerezolvate pentru școala medie, care să aibă oarecum caracterul unui manual obligatoriu, astfel încît toți elevii s-o posede (de felul manualului de probleme care a existat acum cîteva ani). O asemenea culegere ar trebui să cuprindă un număr suficient de exerciții și probleme gradate, variate, din toate capitolele de fizică studiate în clasele VIII—XI, în funcție de programa școlară în vigoare și în strînsă concordanță cu manualele existente. În acest fel ca ar fi un ghid prețios în munca profesorilor de fizică, arătîndu-și curînd roadele atît la examenul de maturitate cît și la examenul de admitere în facultăți. Credem că la întocmirea acestei culegeri ar putea contribui colective largi de profesori de fizică, dacă această sarcină ar fi prevăzută în tematica activității din cercurile pedagogice.

Prof. LUDOVIC SCHWARTZ
Oradea

În ultimii ani, datorită unei munci perseverente, conținutul manualelor de istorie universală pentru învățămîntul mediu s-a îmbunătățit simțitor, majoritatea lecțiilor avînd un caracter riguros științific, fiind judicious alcătuite și accesibile elevilor. Dacă așa stau lucrurile în general, nu se poate spune însă că nu mai există în aceste manuale și unele neclarități și omisiuni.

De exemplu, în manualul pentru clasa a VIII-a la lecția „Formarea statului roman”, nu se precizează în ce clase și pături sociale se încadrează plebeii și clienții. La fel de neclar sînt prezentate clasele și paturile sociale în lecția intitulată „Viața social-economică din imperiul roman în secolele I și al II-lea e.n.”. Ar fi bine ca la alcătuirea viitoarei ediții autorii manualului să cerceteze „Economia politică” (scheme și grafice) partea I. Ed. Politică, Buc. 1962, care menționează în capitolul „Structura economică și clasele în societatea sclavagistă antică”, pe lângă clasele principale (proprietarii de sclavi și sclavii), și alte două clase sociale din societatea sclavagistă: clasa micilor producători de mărfuri (țărani, meșteșugari) și clasa negustorilor și cămătarilor. Această lucrare ar putea servi și autorilor manualului pentru clasa a IX-a în vederea clarificării problemelor referitoare la categoriile sociale din imperiul habsburgic în prima jumătate a secolului al XVI-lea.

În același manual ar trebui completată, credem, partea introductivă a lecției „Marile descoperiri geografice și primele cuceriri coloniale” care, vorbind despre premisele apariției capitalismului, se referă numai la manufacturi și comerț și nu amintește decît foarte sumar despre problemele agriculturii. De asemenea, credem că ar trebui completată lecția „Războiul de treizeci de ani”, care, arătînd cauzele acestui război, nu apreciază însă în nici un mod caracterul lui.

Și manualul pentru clasa a X-a vădește o serie de omisiuni. Iată cîteva dintre ele. La lecția „Revoluția din anul 1848 în Europa”, atunci cînd se vorbește despre contradicțiile din statele germane, sînt amintite cele sociale, politice și naționale, dar sînt lăsate la o parte cele economice. În lecția „Țările capitaliste între cele două războaie mondiale”, cînd se prezintă criza economică din anii 1929-1933, se fac referiri numai la S.U.A., fără să se vorbească nimic despre aspectul crizei în celelalte țări capitaliste.

PAUL V. GRIGORIU
Oitenă, raionul Videle

MATERIAL DIDACTIC cu mijloace locale

Machete funcționale

Cercurile pedagogice ale profesorilor de discipline realist-practice din Arad, studiind posibilitățile locale în ceea ce privește confecționarea materialului didactic, și-au propus să organizeze, împreună cu elevii, o acțiune pentru îmbogățirea școlilor cu o serie de machete demonstrative de mașini-unelte.

În această acțiune cercurile pedagogice beneficiază de sprijinul

Uzinelor „Strungul” și al școlii profesionale care pregătește constructorii de mașini-unelte. Cu ajutorul acestora au fost elaborate 37 de proiecte pentru construirea unor machete de mașini-unelte

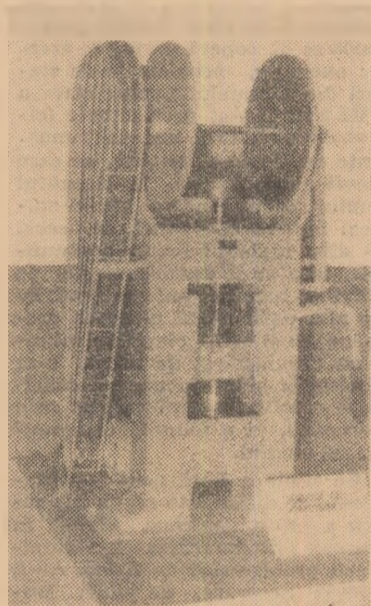

Figura 2

din cele mai moderne tipuri, la scara 1:3.

Caracteristicile constructive și funcționale ale acestor machete le

fac utilizabile la numeroase demonstrații practice și experimentale. Astfel, macheta strungului revolver, având un motor de 0,5 kW, poate executa șapte operații diferite de prelucrare, cu o turație a axului de 280 rotații pe minut. Macheta mașinii de găurit (fig. 1), având o masă de numai 250 mm, poate executa găuriri cu diametrul maxim de 13 mm și o adâncime de 75 mm, iar presa cu fricțiune (fig. 2) are o forță de presare de 3000 kgf, turația discurilor de 300 rotații pe minut și o cursă a berbecului de 250 de milimetri pentru o putere a motorului de numai 0,6 kW. Deosebit de ingenios proiectate și de instructive sînt, de asemenea, strungul vertical, presa cu excentric, ciocanul ajax etc.

Majoritatea operațiilor pentru executarea acestor modele de mașini-unelte sînt cunoscute elevilor iar anumite operații de forjare, sudare etc. vor fi efectuate cu concursul școlii profesionale.

În felul acesta școlile din Arad vor dispune de machete în stare de funcțiune, deosebit de utile atît pentru predarea unor cunoștințe de fizică strîns legate de producție, cît și pentru efectuarea unor probleme practice de matematică.

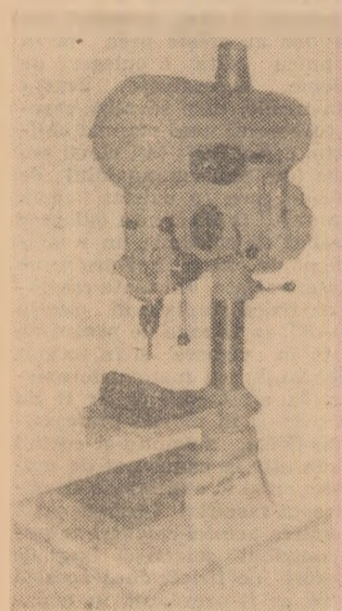

Figura 1

Aparat pentru măsurarea înălțimii meridiene a Soarelui

Tot mai mulți profesori găsesc soluții noi și ingenioase pentru a demonstra practic elevilor cunoștințele predate teoretic. În acest sens s-a orientat și profesorul de geografie V. Tunsoiu de la școala din comuna Murgaș, regiunea Oltenia, care a confecționat împreună cu elevii săi un aparat pentru măsurarea înălțimii meridiene a Soarelui pe diferite latitudini geografice.

Acest aparat — ecliptometru — este format dintr-o placă de lemn de 20/10 cm pe care s-a fixat un raportor metalic avînd baza paralelă cu una din laturile plăcii de lemn. Raportorul are două gradații, una interioară alta exterioară. Gradația interioară, pornind din punctul 0 spre stînga pînă la 90°, indică înălțimea meridiană a Soarelui. Gradația exterioară, care arată declinația Soarelui, a fost făcută astfel: în dreptul diviziunii 45° 30' de pe cercul interior s-a notat pe cercul exterior punctul 0°, iar în dreapta și stînga lui s-au notat gradele, pînă la 30, cele din dreapta fiind negative, iar cele din stînga pozitive. Gradul 0 a fost situat în dreptul diviziunii 45° 30' corespunzător valorii care reprezintă înălțimea meridiană a Soarelui la echinocțiu pentru latitudinea Murgașului. Declinația Soarelui fiind 0°, înălțimea meridiană, notată cu h , este în acest caz 90° — 44° 30', adică 45° 30'. Profesorul le-a explicat totodată elevilor cum se poate calcula înălțimea meridiană a oricărei localități scăzînd din 90° latitudinea geografică a localității respective.

În centrul raportorului se află un ac indicator care se deplasează pe ambele gradații. Vizarea se realizează cu ajutorul unei sticle afumate, care se fixează pe un suport în dreptul laturii paralele cu baza raportorului. Se vizează direct în centrul Soarelui, fixîndu-se cu mîna acul indicator la gradația unde s-a oprit. Se citesc atît gradațiile interioare cît și cele exterioare, primele reprezentînd înălțimea meridiană a Soarelui, iar următoarele declinația Soarelui la data respectivă. În felul acesta poate fi determinată înălțimea meridiană a Soarelui și declinația lui în fiecare lună.

Pentru a-i învăța pe elevi cum să controleze exactitatea măsurătorilor, tov. Tunsoiu le-a indicat metoda de calcul a înălțimii meridiene a Soarelui.

Măsurătorile înălțimii meridiene a Soarelui efectuate cu elevii în decurs de un an au fost folosite de tovarășul Tunsoiu pentru alcătuirea unui grafic pe baza căruia s-au tras o serie de concluzii. Astfel, s-a dedus că, dacă axa Pămîntului ar fi perpendiculară pe ecliptică, înălțimea meridiană a Soarelui ar fi constantă în tot timpul anului iar declinația lui ar fi egală cu 0°, graficul anual al declinației Soarelui ar fi o linie dreaptă cu valoarea 0°. Dar, conform măsurătorilor din decursul unui an, graficul reprezintă o curbă sinusoidală cu amplitudinea maximă de 23° 27'. S-a tras concluzia că aceasta se datorește înclinării de 23° 27' a axei Pămîntului pe ecliptică față de normală.

C. D.

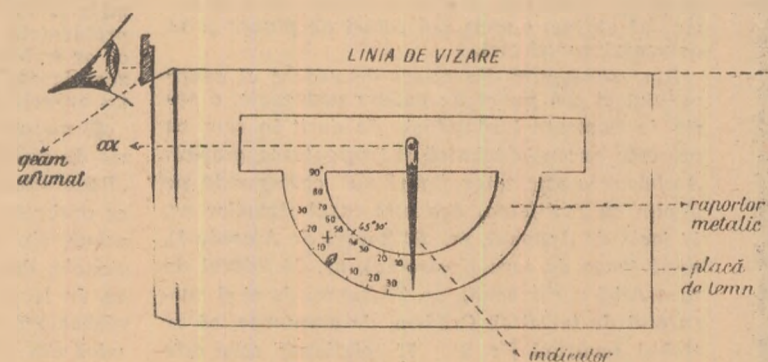

Fig. Ecliptometru

În cabinetele tehnice

Cei doi ani de existență a cabinetele tehnice din școlile medii ale orașului București au dovedit pe deplin utilitatea acestora în adîncirea cunoștințelor practice ale elevilor. În aceste cabinete, sub îndrumarea atentă și competentă a profesorilor de specialitate, elevii confecționează panouri, piese și organe de mașini, aparate în secțiune, machete, scheme ale unor procese tehnologice, desene care demonstrează aplicațiile practice concrete ale unor legi ale mecanicii, electrotehnicii, magnetismului, opticii etc. Astfel cabinetele contribuie efectiv la asigurarea unui caracter concret, strîns legat de practică al lecțiilor de fizică, chimie, matematică, desen etc.

Cabinetele multor școli medii, cum sînt, de exemplu, școlile nr. 18, nr. 19 și altele au obținut în ultimul timp realizări importante, care vin tot mai mult în sprijinul procesului de învățămînt. Buneoară, în aceste cabinete se utilizează mijloace tehnice moderne, cum ar fi celula fotoelectrică, radioreleele etc., s-au confecționat aparate de radio cu schemele de legături vizibile, hărți luminoase cu diferite tematici ș.a.m.d. Întreg acest bogat material didactic este confecționat cu posibilități loca-

le, de către profesorii de specialitate și elevii.

Interesante sînt, printre materialele confecționate în cadrul cabinetele tehnice școlare, și unele panouri care cuprind materii prime feroase, neferoase și materiale plastice. Aceste panouri sînt folosite de profesorii de chimie în clasa a X-a, în lecțiile privitoare la caracterile generale ale metalelor, la aliaje, aluminiu, staniu, plumb, fier, fontă, oțel, nichel, cupru, zinc, crom, în timp ce panoul cu materiale plastice se folosește în predarea lecțiilor de chimie organică la clasa a XI-a ca și la lecțiile de fizică în care se discută despre materiale electroizolante.

Utile predării sînt și panourile care ilustrează procesul de prelucrare a materialelor prin așchiere manuală și mecanică pe faze de operație sau legile mecanicii.

Asemenea panouri, ca și o serie de piese secționare, subansamble etc. realizate în cabinetele tehnice ale școlilor și utilizate cu succes la lecții, demonstrează clar elevilor cunoștințele predate, îi fac să-și însușească mai temeinic aceste cunoștințe și îi ajută să înțeleagă cum se aplică ele în practică.

Prof. O. ROȘEANU

Laboratoarele de științe naturale

Laboratorul de științe naturale al Școlii medii nr. 15 din Capitală s-a îmbogățit în ultimul timp cu o serie de materiale confecționate de elevi sub îndrumarea atentă a profesorilor.

De exemplu, pentru lecțiile de botanică s-au confecționat planșe reprezentînd mazărea, cartoful, structura internă a tulpinii, a rădăcinii și a frunzei, morfologia florii, celula vegetală și diviziunea ei, diferite țesuturi vegetale și altele. Pentru a determina puterea de germinare a semințelor s-au confecționat germinarii. De asemenea, s-au efectuat însămînțări pentru a se demonstra geotropismul și s-au montat experiențe pentru demonstrarea transpirației și respirației plantelor, a fotosintezei, a înmulțirii vegetative. Tot pentru lecțiile de botanică s-au confecționat, pe lame de microscop, preparate reprezentînd celula vegetală, secțiune prin mîduva de soc, secțiune prin frunza de iris etc.

Materiale variate s-au pregătite și pentru lecțiile de zoologie. Printre acestea amintim planșele reprezentînd viermi cilindrici, viermi lași, racul de riu, batracieni, protozoare etc. Deosebit de utile sînt insectarele pe grupe de insecte ca de pildă coleoptere, orthoptere, lepidoptere. Acestea conținînd exemplare reprezentative ale unor genuri și specii, exemplare preparate și prezentate cu foarte multă grijă, sînt deosebit de necesare lecțiilor de zoologie, fiind folosite la efectuarea unor observații asupra caracterelor generale ale grupelor de insecte. S-au confecționat, totodată, ca materiale distributive, preparate în formol — raci, scoici, scheletul de broască, schelete de șerpi, gîndacul de Colorado, reptile mici, viermi etc. Utile lecțiilor de zoologie sînt și acvariile — cel cu genuri și specii de pești exotici, cel cu genuri și specii de pești indigeni și cel cu broaște țestoase din genul Testudo — ca și terariul cu rozătoare mici. Acvariile și terariile, confecționate în școală cu concursul elevilor, sînt îngrijite și întreținute tot de ei.

Și pentru lecțiile de anatomie s-au confecționat o serie de materiale didactice interesante și folositoare. Așa sînt, de pildă, planșele reprezentînd tipuri de celule și țesuturi din corpul omnesc, trunchiul cerebral, morfologia externă și structură internă a creierului, fibra musculară, țesutul conjunctiv etc. Creierul și cerebelul, laringele și faringele de mamifere conservate în formol sînt materiale distributive pentru lecțiile de anatomie.

În sfîrșit, trebuie să amintim materialele didactice pentru lec-

țiile de geologie, printre care se înscriu colecțiile de roci și minerale, diferite fosile, ca și hărțile geologice reprezentînd calote glaciare în cuaternar, continente și mări la sfîrșitul erei paleozoice, scuturi continentale la începutul paleozoicului și altele.

Interesul manifestat de profesorii de științe naturale de la Școala medie nr. 15 pentru confecționarea materialului didactic, își vedește roadele în calitatea ridicată a lecțiilor ținute la acest obiect, în interesul elevilor pentru studierea lor.

T. CRETU

*

Și laboratorul de științe naturale al Școlii medii nr. 1 din Rădăuți este înzestrat cu un bogat material didactic confecționat prin mijloace locale.

Se găsesc aici, de pildă, ierbarul cuprinzînd familiile de plante prevăzute în programa școlară, cu exemplare din plantele declarate monumente ale naturii și plantele cu importanță economică, planșe prezentînd structura plantelor, colecții de fructe și semințe.

S-a dat atenție și pregătirii preparatelor în formol: raci, scoici, melci, pești, broaște, tritoni, șerpi etc., ca și planșelor menite să demonstreze structura internă a animalelor. Foarte utile lecțiilor de zoologie sînt și păsările și mamiferile împăiate, căpătate de școală de la filiala locală a Asociației vîntătorilor sau lucrute cu ajutorul părinților. La înzestrarea laboratorului și-au adus contribuția și unii din foștii ei elevi, care i-au trimis colecții de pești marini și de Dunăre.

La lecțiile de anatomie și fiziologie a omului se folosesc adesea cu succes planșe confecționate în școală reprezentînd structura țesuturilor, sistemului nervos, organele de simț etc., precum și scheletul corpului omnesc procurat cu ajutorul comitetului de părinți de la laboratorul de anatomie al Facultății de medicină din Iași. La predarea geologiei se utilizează cele peste 400 de minerale și roci colectate cu ocazia diferitelor excursii în regiune și în țară, hărțile și schițele cu configurația uscatului în diferite perioade geologice etc.

Colecțarea și confecționarea materialului didactic le-a dezvoltat elevilor curiozitatea științifică și spiritul de observație, ușurîndu-le în același timp înțelegerea lecțiilor, înarmîndu-i cu deprinderi practice.

Prof. P. SOCACIU
Școala medie nr. 1 Rădăuți

ALEGERI SINDICALE

UN BUN PRILEJ DE ÎNTĂRIRE A MUNCII

Zilele trecute, la Școala medie nr. 22 din Capitală a avut loc un eveniment important: adunarea generală pentru prezentarea dării de seamă și alegerea noului comitet al sindicatului.

Lucrările desfășurate în cadrul acestei adunări au scos în evidență progresele înregistrate în munca membrilor de sindicat din școală. Îndrumați și ajutați efectiv de comitetul sindicatului, aceștia și-au întărit eforturile în vederea îmbunătățirii procesului instructiv-educativ. O mărturie concludentă în acest sens este faptul că procentul de promovați de la sfârșitul anului școlar depășește cifra de 98 la sută, iar cel al absolvenților care au reușit la examenele de maturitate din 1963 este cu mult superior celui din anii trecuți. La obținerea acestor rezultate a contribuit mult faptul că, prin grija comitetului sindicatului, îndrumat de organizația de partid, a fost extinsă acțiunea de răspundere a metodelor bune folosite de cadrele didactice fruntașe prin organizarea schimbului de experiență, a lecțiilor deschise, a interesistențelor la ore etc.

În același timp, comitetul sindicatului, sub conducerea organizației de partid, a desfășurat o muncă susținută pentru mobilizarea membrilor de sindicat la îmbunătățirea continuă a pregătirii lor în cadrul învățămîntului ideologic, ca și de mobilizarea cadrelor didactice la îndeplinirea sarcinilor cultural-obștești. În cuvîntul lor, tovarășele Lucia Covodeanu și Maria Cristea au subliniat activitatea rodnică pe care o desfășoară numeroși profesori din școală ca lectori la universitățile populare, conferențieri la Casa de cultură a raionului V. I. Lenin, în cadrul echipelor artistice și la cor. S-a scos în evidență, de asemenea, contribuția comitetului sindicatului la organizarea excursiilor la muzeul Doftana, Valea Dimbovicioarei și altele, la organizarea vizionării în colectiv a unor spectacole, concerte și expoziții.

Participanții la discuții au subliniat în același timp simțul de răspundere cu care s-a ocupat comitetul sindicatului de buna gospodărire a fondurilor de asi-

gurări sociale, de trimiterea la odihnă și tratament a salariaților școlii.

Membrii de sindicat n-au șovăit însă în a arăta și unele lipsuri existente în activitatea comitetului în perioada la care s-a referit darea de seamă. „Rezultatele dobîndite puteau fi și mai bune — a spus de exemplu profesorul Filote Cimpoeu — dacă grupele sindicale ar fi fost mai îndeaproape ajutate în munca lor. Ne bucurăm cu toții de succesele obținute în ultimul timp de școala noastră. Consider însă că darea de seamă ar fi trebuit să arate mai concret unele deficiențe, să fie mai combativă, pentru ca noul organ ce va fi ales să lupte cu mai multă perseverență pentru lichidarea neajunsurilor”.

Subliniind și ei părțile pozitive ale muncii comitetului sindicatului, alți vorbitori au arătat de asemenea unele lipsuri, subliniind în deosebi faptul că organul nou ales va trebui să asigure în mai mare măsură caracterul colectiv al muncii, să dezvolte mai mult activitatea culturală, contribuind prin acesta la ridicarea continuă a nivelului pregătirii membrilor de sindicat.

Constatările, criticile, propunerile și sugestiile celor ce au participat la discuții s-au referit la numeroase aspecte ale muncii desfășurate de comitetul sindicatului, aducînd o contribuție importantă la mai justa ei orientare în viitor.

Adunarea generală a constituit un bun prilej pentru întărirea muncii sindicale, pentru activizarea membrilor de sindicat. În noul comitet al sindicatului au fost aleși membri de sindicat din rîndul celor mai bune cadre didactice, oameni care se bucură de autoritate morală, de stima și încrederea colectivului.

Înfăptuind cu competență și operativitate obiectivele cuprinse în hotărîrea adoptată de adunarea generală, organul nou ales va putea înlătura deficiențele ce s-au manifestat, va putea aduce o contribuție de seamă la ridicarea nivelului muncii profesionale și obștești a cadrelor didactice, la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

M. PAVEL

Și cei mici au învățat să fie economi. Iată-i cercelîndu-și noile carnete C.E.C.

CORESPONDENȚA

În ultimul timp, corespondenții noștri ne-au trimis scrisori în care fac cunoscute aspecte ale activității metodice, ale preocupărilor pe care le manifestă secțiile de învățămînt, conducerile școlilor, casele pionierilor pentru îndrumarea muncii colectivelor didactice în ceea ce privește popularizarea și răspîndirea experienței înaintate.

● O scrisoare sosită din Satu Mare, semnată de tov. **Andrei Bălan**, șeful secției de învățămînt a orașului, ne informează despre schimbul de experiență organizat de aceasta între directorii școlilor generale de 8 ani.

În cadrul schimbului de experiență a fost popularizată munca de îndrumare și control desfășurată de colectivul de conducere de la Școala generală de 8 ani nr. 3 pentru asigurarea unor rezultate cit mai bune la învățătură și disciplină. Referatul prezentat cu acest prilej a înfățișat în mod concret metodele și procedeele folosite la școala respectivă, precum și rezultatele lor. Apoi participanții la schimbul de experiență au fost grupați pe colective, care au urmărit anumite laturi ale muncii desfășurate la Școala nr. 3. Pe această bază ei au putut discuta în mod amănunțit problemele privitoare la planul general al școlii, la tematica și conținutul muncii comisiilor metodice, la munca diriginților etc.

Au fost organizate, de asemenea, asistențe la lecții, la munca din laborator, la activitățile unor comisii metodice, la lectoratul cu părinții. Schimbul de experiență, care a durat o săptămînă și la care au participat 35 de oameni ai muncii din școlile orașului, s-a dovedit rodnic și util, contribuind la cunoașterea celor mai bune metode de conducere a activității instructiv-educative. De aceea, secția de învățămînt a orașului Satu Mare și-a propus să organizeze și pe viitor astfel de acțiuni.

● Rezultate rodnice a dat, după cum ne scrie corespondentul **Gh. Emil**, și consfătuirea organizată de secția de învățămînt a raionului Roman cu diriginții din școlile generale de 8 ani. Ordinea de zi a consfătuirii a cuprins cîteva puncte interesante: un referat cu tema „Front unic pentru crearea disciplinei în școală”, o prezentare a documentelor dirigințelii (planul lui anual și trimestrial, ca și planul operativ săptămînal, caietul de observații și vizite la domiciliu etc.), o caracterizare model a unui elev.

Toate punctele prevăzute în ordinea de zi au stîrnit mult interes în rîndul diriginților. La discuții s-a subliniat utilitatea unor astfel de consfătuiri și s-au făcut o serie de propuneri pentru îmbunătățirea muncii diriginților din școlile raionului Roman.

● Cabinetul metodic din Constanța pentru problemele muncii cu preșcolarii — ne informează corespondenta noastră **Eugenia Dragoș**, desfășoară o activitate bogată care contribuie mult la orientarea justă a muncii educatoarelor.

La sediul cabinetului există o bibliotecă pedagogică care cuprinde cele mai noi publicații de specialitate, românești și străine, cărți de literatură pentru copii, precum și o colecție din cele mai reușite referate, planuri de muncă, materiale intuitive.

Cabinetul metodic dă educatoarelor îndrumări privind organizarea activităților cu copiii din fiecare grupă, a jocurilor etc. De asemenea, el organizează periodic schimburi de experiență între grădinițe.

O mare atenție dă cabinetul îndrumării muncii desfășurate de cercul pedagogic al educatoarelor. Astfel, din inițiativa lui, aici s-au discutat în ultima vreme o serie de teme interesante, cum ar fi „Căi de realizare a educației patriotice a preșcolarilor”, „Cum le creăm copiilor deprinderi de muncă” etc. Referatele susținute pe această temă cit și discuțiile purtate au ajutat mult educatoarelor în îmbunătățirea muncii lor.

● Casa pionierilor din orașul Mediaș — ne scrie tov. **Aurelia Tatu**, directoarea acestei case — caută să înarmeze instructorii și activul pionieresc cu cele mai bune metode de muncă. În acest scop colectivul de conducere a casei a solicitat inspectorilor de la secția de învățămînt și cabinetului metodic din oraș să studieze tematica acțiunilor pe care și-a propus să le organizeze cu pionierii și să răspundă la un chestionar privind, printre altele, modul cum vin aceste acțiuni în sprijinul însușirii cunoștințelor primite de elevi în școală, cum contribuie la formarea deprinderilor de muncă, la educarea multilaterală a copiilor, la dezvoltarea dragostei lor față de patrie, față de realizările regimului democrat-popular, față de partid. Pentru a da inspectorilor și lucrătorilor de la cabinetul metodic posibilitatea să analizeze mai adînc aceste probleme, au fost invitați să asiste, timp de 10 zile, la activitățile desfășurate la casa de pionieri. Ca urmare ei au putut face observații valoroase, pe baza cărora tematica acțiunilor casei a fost îmbunătățită și s-a legat mai strîns de munca desfășurată în școală.

S-au luat și o serie de măsuri pentru mai buna pregătire a cadrelor de la casa pionierilor, pentru instruirea lor mai amplă asupra problemelor specifice ale muncii cu pionierii. Bunăoară, se organizează lunar, cu aceste cadre, instructaje speciale. Totodată, pe baza unor studii efectuate în unitățile de pionieri, se elaborează în ajutorul lor materiale de popularizare a experienței pozitive.

La începutul anului școlar s-a organizat instruirea mai largă a instructorilor de detașamente, cu care au fost dezbătute îndeosebi o serie de probleme practice ale muncii pionierești: organizarea adunărilor de alegere, informarea copiilor asupra politicii partidului nostru, pregătirea celor de vîrstă mică pentru a deveni pionieri, conținutul adunărilor tematice, folosirea literaturii și a presei pentru copii în cadrul activităților pionierești. Apoi președinții de grupă și cei de detașament au fost îndrumați asupra modului cum să lucreze cu colectivele de pionieri, cum să țină seama de sugestiile lor în întocmirea programelor de activități, cum să repartizeze sarcini concrete fiecărui pionier. De asemenea, au fost ajutați să întocmească jurnalele de detașament și unitate și caietul grupei, au fost învățați cîtece și jocuri pionierești etc.

În fiecare trimestru se organizează o „zi a instructorului” și o „zi a președintelui” la nivelul orașului. În prima parte a acestor acțiuni se prezintă informări privind activitatea detașamentului într-un anumit domeniu, se generalizează experiența pozitivă a instructorilor în domeniul respectiv, se stabilesc sarcini, iar în partea a doua se organizează activități practice. De exemplu, la „ziua instructorului” din acest trimestru s-au prezentat informări cu privire la modul cum se face cunoscută pionierilor politica partidului și guvernului nostru și la modul cum sînt sprijiniți ei în cunoașterea unor episoade din trecutul de luptă al partidului. În continuare a avut loc, în cadrul activităților practice, un simpozion muzical-literar cu tema „Un imn de slavă republicii iubite”.

Instructorii superiori sînt ajutați să organizeze la rîndul lor „zile ale instructorilor” și „zile ale președinților” și în cadrul unităților pionierești, unde se discută probleme specifice activității din unitățile respective.

În colaborare cu directorii de școli s-a stabilit totodată un „minim de muncă metodică” care prevede concret ce acțiuni trebuie să realizeze în școală cadrele care lucrează cu pionierii. În acest fel s-a reușit, pe de o parte, să se asigure caracterul variat al programelor de activități ale detașamentelor și unităților, iar pe de altă parte să se realizeze unele acțiuni frumoase, bogate în conținut și atractive.

Casa pionierilor își propune să continue munca pe această linie, îmbunătățind-o neconținut pe baza experienței proprii ca și pe baza experienței celorlalte case de pionieri din țară.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Se aduce la cunoștința celor interesați că în ziua de 20. XII. 1963 se va organiza un concurs de admitere la institutele pedagogice de învățători cu durata de 2 ani — curs de zi — în următoarele localități: Cimpulung Muscel, Bacău, Cluj, Aiud (cu limba de preșcolară maghiară), Oradea, Galați, Deva, Iași, Sighet, Odorhei (cu limbile de predare romină și maghiară), Craiova, Buzău, Suceava și orașul Constanța. La concursul de admitere se pot înscrie absolvenți ai școlilor medii de cultură generală cu diploma de maturitate care nu au depășit vîrsta de 27 ani.

De asemenea, în ziua de 20 ianuarie 1964 se va organiza un concurs de admitere la institutele pe-

dagogice de învățători cu durata de 2 ani — cursuri fără frecvență — din următoarele localități: Arad, Cluj, Galați, Iași, Sighet, Suceava și București. La concursul de admitere se pot înscrie absolvenți ai școlilor medii de cultură generală cu diploma de maturitate care funcționează în învățămînt la clasele I—IV, indiferent de vîrstă și de stagiul în învățămînt.

Concursul de admitere constă dintr-o verificare la limba și literatura romină (scris și oral).

Lămuriri suplimentare cu privire la organizarea concursului de admitere se pot obține la secretariatele institutelor pedagogice de învățători.

Educarea tineretului în spiritul ideilor păcii și înțelegerii între popoare

În cursul săptămânii trecute, delegația R.P. Romine la O.N.U. a prezentat, împreună cu alte șase delegații, în comitetul nr. 3 al Adunării Generale, proiectul de declarație „Măsuri pentru promovarea în rindurile tineretului a idealurilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare”. Dezbaterile din comitetul nr. 3 se înscrie ca o nouă fază a abordării în cadrul O.N.U. a inițiativei R.P. Romine privind orientarea educării tineretului, inițiativă de deosebită actualitate. Inșiși faptul că în comitet s-a hotărât întreruperea discuțiilor în legătură cu alt punct de pe ordinea de zi pentru dezbaterile acestei probleme arată importanța acordată propunerii inițiate de țara noastră, interesul manifestat de cercuri largi ale opiniei publice mondiale față de această inițiativă.

Problema educării tineretului, a cultivării în rindurile sale a nobililor idealuri de pace și înțelegere între popoare interesează într-adevăr îndeaproape pe oamenii de pretutindeni. Tinerii și tinerele care se află încă pe băncile școlilor sau care își însușesc acum abecedarul unei meserii sînt cetățenii de mâine, cei cărora societatea omenescă le va încredința misiunea nobilă, de mare răspundere, de a o înălța pe noi culmi ale civilizației.

Un miliard de tineri trăiesc pe planeta noastră și, așa cum sublinia tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită de la tribuna O.N.U., de educația pe care o primesc ei astăzi depinde în mare măsură dacă eforturile depuse pentru a apăra generațiile viitoare de ororile unui nou război vor fi încununat de succes. Iată de ce creșterea tineretului în spiritul atașamentului față de ideile păcii și înțelegerii între popoare constituie o parte integrantă a luptei pentru menținerea și consolidarea păcii.

Sînt încă proaspete în memoria omenirii consecințele dure-roase pe care le-a avut otrava fascistă asupra unor mase de tineri. Fascismul, hitlerismul au făcut să pătrundă în rindurile acestora ura față de om, față de alte popoare, au pregătit psihologiceste o parte a tineretului unor țări pentru războaie agresive. Urmările unei asemenea educații se pot ușor vedea în imensele cimitire cu care fasciștii au împinzit Europa. Ei au adus celor tineri doar suferințe și moarte. Asemenea lucruri nu pot și nu trebuie să se mai repete niciodată.

În zilele noastre, în țările socialiste, educația tineretului este o problemă de prim ordin, manifestîndu-se o constantă preocupare pentru cultivarea în rindurile lui a ideilor păcii, prieteniei și respectului față de alte popoare.

În țara noastră educația tineretului reprezintă una din cele mai importante preocupări ale P.M.R., ale statului democratic popular. Prin totalitatea mijloacelor de educație — școala ocupînd, între acestea, un loc de frunte — se cultivă în rindurile tineretului patriotismul fierbinte, sinceritatea, cinstea, curajul, respectul față de oamenii de diferite naționalități, solidaritatea cu toți cei care, pretutindeni în lume, luptă pentru pace și progres social. Școala, organizațiile U.T.M. îi educă pe tineri în spiritul dragostei nemărginite față de patria socialistă, al respectului față de popoarele întregii lumi, indiferent dacă sînt mari sau mici, indiferent de stadiul de dezvoltare economică în care se află, indiferent de culoarea pielii și de rasa căreia îi aparțin.

Realitățile contemporane ne relevă însă că, din nefericire, există încă țări unde tinerii sînt incitați la ura rasială și națională, sînt crescuți în spirit militarist, revanșard. Asemenea fenomene stîrnesc, pe bună dreptate, îngrijorarea opiniei publice. Oamenii de cele mai diferite convingeri cer mereu mai insistent să se realizeze educarea tineretului din întreaga lume în spiritul păcii și respectului reciproc între popoare, să se asigure ferirea lui de otrava propovăduirii războiului, a urii față de alte popoare.

Meritul de a fi adus această acută problemă în dezbaterile internaționale și, mai mult, de a fi propus soluții practice, aparține Republicii Populare Romine, țara socialistă a cărei politică externă e clădită pe fundamentul ideilor înțelegerii și colaborării între popoare, ale coexistenței pașnice. Încă la cea de a 15-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. guvernul nostru a propus înscrierea pe ordinea de zi a acestei probleme.

În comitetul nr. 3, iar apoi în Adunarea Generală, propunerea țării noastre a găsit un sprijin puternic. Problema educării tineretului a fost luată în discuție la cea de a 11-a Conferință generală a U.N.E.S.C.O. (decembrie 1960) la care delegația R.P. Romine a militat în favoarea largirii acțiunilor U.N.E.S.C.O. în acest domeniu.

La cea de a 16-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. țara noastră a continuat eforturile pe linia propunerilor prezentate, aducînd în discuție documentul intitulat „Sugestii asupra conținutului unei declarații proclamînd principiile fundamentale privind promovarea în rindurile tineretului a ideilor păcii, respectului reciproc și a înțelegerii între popoare”. Numeroase delegații au luat parte la dezbaterile din comitetul nr. 3, subliniind utilitatea elaborării unui proiect de declarație internațională care să stipuleze responsabilitățile ce revin statelor în educarea tineretului.

În decembrie 1962, la cea de a 12-a Conferință Generală a U.N.E.S.C.O., a fost adoptată o rezoluție prezentată spre examinare de către delegația R.P. Romine împreună cu alte nouă delegații. Rezoluția a adresat un apel guvernelor, comisiilor naționale pentru U.N.E.S.C.O. și organizațiilor publice — internaționale, re-

gionale, naționale și locale — care se ocupă cu educația tineretului, chemîndu-le să facă tot ce le stă în putință pentru ca tînăra generație să fie educată în spiritul idealurilor păcii și prieteniei, ale respectului față de alte popoare, să combată orice propagandă ostilă păcii și prieteniei între popoare. Un rezultat important al dezbaterilor l-a reprezentat hotărîrea de a se organiza în 1964 o conferință internațională dedicată problemelor tineretului.

La cea de a 17-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U., țara noastră a prezentat un proiect de declarație privind promovarea în rindurile tineretului a idealurilor de pace. Ordinea de zi a sesiunii, deosebit de încărcată, nu a permis atunci examinarea documentului rominesc. O rezoluție adoptată cu unanimitate de voturi a hotărît să se acorde prioritate acestei probleme la actuala sesiune.

Proiectul de declarație supus dezbaterii comitetului nr. 3 săptămîna trecută invită guvernele, organizațiile internaționale și toți factorii răspunzători de formarea tineretului să recunoască necesitatea promovării spiritului păcii în rindurile tinerilor. El subliniază ideea că educația tineretului trebuie să fie orientată în direcția înțelegerii și cooperării internaționale, să promoveze ideile prieteniei și respectului reciproc între popoare.

Proiectul de declarație, care completează șirul inițiativelor țării noastre în acest domeniu, se distinge prin realismul propunerilor, prin spiritul lor constructiv, prin năzuința de a contribui la însănătoșirea climatului mondial. El a găsit o caldă apreciere și un larg sprijin în cadrul comitetului. E semnificativ faptul că, în timpul discuțiilor, noi state s-au alăturat proiectului de declarație în calitate de coautori, numărul coautorilor ridicîndu-se în prezent la 17.

O.N.U. poate și trebuie să joace un însemnat rol pozitiv în promovarea educației tinerii generații în spiritul ideilor păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare. Tocmai de aceea opinia publică din țara noastră, opinia publică mondială a urmărit cu interes dezbaterile din comitetul nr. 3, apreciînd largă adeviziune la principiile declarației inițiate de R.P. Romine.

Micii cititori ai Bibliotecii Centrale de Stat găsesc aici cărți noi și interesante

Cărți pentru copii și tineret

Editura pentru literatură a scos de curînd de sub tipar încă o carte a scriitorului I. Popescu-Puțuri — „Ideile nu mor nici în sicriu”, al doilea volum din ciclul „Vestitorii primăverii”.

Încă de cum o deschizi, cartea se recomandă singură: „Rînduri simple din viața tineretului de ieri, pentru tineretul minunat de azi”. Eroul, de astă dată ajuns în floarea tinereții, militează pentru înalte țeluri revoluționare, fiecare lovitură, fiecare suferință făcîndu-l mai hotărît, mai oțelit”.

„Dragele mele privighetori”, „Călare pe balaur”, „Nu e Mureșul de vină”, „De ce apele sînt turburi uneori”, „Și asta-i o școală, dacă vrei”, „Încearcă omul”, „Oameni și oameni”, „În numele cui?”, „În pas cu viitorul” etc. sînt capitole cu un pronunțat conținut emoțional, care-l îndeamnă pe tinerii cititori să cugete asupra vremurilor, asupra oamenilor, asupra vieții.

Cartea este cu atît mai atractivă cu cît e pătrunsă adesea de umor.

Stilul delectează de asemenea pe cititori prin claritate, prin bogatul vocabular precumpănit oroltenesc.

Avînd un puternic conținut educativ, cartea lui I. Popescu-Puțuri poate contribui cu succes la formarea tineretului nostru și

de aceea este foarte indicat s-o recomandăm spre lectură elevilor din clasele mai mari.

N. I.

„Țara rîndunelor”, un volum de versuri datorat tînărului scriitor Ion Gheorghe, e scrisă pentru copii. Într-o însemnare glumeață, autorul, care prin studiile lui s-a destinat carierei didactice, arată că noul său volum e o „contribuție pedagogică, serăcă a rămas în feiul lui tot învățător. Adăugăm: fiind în același timp un veritabil poet.

Versurile înmănușate în volumul „Țara rîndunelor” cultivă dragostea copiilor pentru patria socialistă și pentru frumusețile naturii. Învățătorii găsesc aici material pentru orele de lectură, ca și pentru serbări. Munca din uzine și de pe ogoare, construcțiile mărețe ale socialismului, relațiile noi dintre oamenii muncii sînt teme pe care versul curgător, firesc, de factură populară, le evocă cu adevărată simplitate copilărească și cu dragoste sinceră. La rîndul lor, versuri ca cele intitulate „Școala”, „Ariciul”, „Toamna cu nucii”, „Pisica de mare”, „Ghiocelul” și altele, zugrăvind natura și anotimpurile cu nota lor caracteristică, trezesc zîmbetul și încîntarea.

Ilustrația cărții sporește valoarea ei prin tablouri expresive, de bun gust.

N. TONE

CONCURSURI

Institutul pedagogic din Timișoara publică concurs pentru ocuparea unui post de conferențiar la Facultatea de muzică, catedra „Teorie și canto”, disciplina „armonie contrapunct, poz. 2 din statul de funcțiuni”. Persoanele care doresc să participe la acest concurs vor depune, în termen de 30 zile de la data publicării acestui anunț, actele prevăzute de regulament.

Informații suplimentare se pot primi de la serviciul planificării și organizării muncii al Institutului pedagogic din Timișoara, Splaiul Tudor Vladimirescu nr. 10.

Institutul de construcții din București anunță scoaterea în concurs a postului didactic de conferențiar la disciplina instalații electrice, poziția 2 din statul de funcțiuni al catedrei de electrotehnică.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, o cerere adresată rectorului Institutului de construcții din București, ralonul 23 August, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificat de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază; memoriu de activitate didactic-științifică, semnat de candidat; autobiografie.

Cel ce funcționează într-o instituție de învățămînt superior sînt obligați să comunice în scris rectoratului înscrierea la concurs.

Ori ce informațiile suplimentare se poate cere la rectorat.

Institutul pedagogic de 3 ani din Craiova anunță ocuparea prin con-

курс a următoarelor posturi didactice:

1) conferențiar la catedra de pedagogie-psihologie, disciplina istoria pedagogiei și pedagogia generală poziția 3;

2) profesor la catedra de geografie, disciplina hidrologie, biogeologie și geomorfologie, poziția 5;

3) conferențiar la catedra de științe agricole, disciplina horticultură, poziția 3;

4) conferențiar la catedra de științe agricole, disciplina zootehnie și microbiologie, poziția 2;

5) conferențiar la catedra de cunoștințe industriale și electronică, disciplina electricitate, electrotehnică și electronică, poziția 1;

6) conferențiar la catedra de chimie organică și industrii chimice, disciplina chimie organică și chimie biologică, poziția 1;

7) conferențiar la catedra de algebră și analiza matematică, disciplina calcul diferențial și integral și ecuații diferențiale, poziția 1.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta, în decurs de o lună de la data publicării acestui anunț, la rectoratul Institutului pedagogic de 3 ani din Craiova, Calea București nr. 265, o cerere însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificat de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază; memoriu de activitate didactic-științifică, semnat de candidat; autobiografia.